

Bruxelles, 19. travnja 2023.
(OR. en)

7978/23

**Međuinstitucijski predmet:
2021/0206(COD)**

**CODEC 530
CLIMA 168
ENV 323
ENER 166
TRANS 120
SOC 223
FIN 373
RESPR 9
COH 36
CADREFIN 41
PE 30**

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o osnivanju Socijalnog fonda za klimatsku politiku – ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu (Strasbourg, 17. – 20. travnja 2023.)

I. UVOD

U skladu s odredbama članka 294. UFEU-a i Zajedničkom izjavom o praktičnim načinima provedbe postupka suodlučivanja¹ uspostavljen je niz neformalnih kontakata između Vijeća, Europskog parlamenta i Komisije s ciljem postizanja dogovora o navedenom predmetu u prvom čitanju.

¹ SL C 145, 30.6.2007., str. 5.

U tom su kontekstu predsjednik Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (ENVI) Pascal CANFIN (RE, FR) i predsjednik Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (EMPL) Dragoș PÎSLARU (RE, RO) u ime tih dvaju odbora predstavili kompromisni amandman (amandman broj 171) na navedeni prijedlog uredbe, za koji su David CASA (EPP, MT) i Esther de LANGE (EPP, NL) pripremili nacrt izvješća, i jedan amandman (amandman broj 172) na zakonodavnu rezoluciju koji sadrži izjave. O tim je amandmanima postignut dogovor tijekom navedenih neformalnih kontakata. Nisu podneseni drugi amandmani.

II. GLASOVANJE

Glasovanjem na plenarnoj sjednici 18. travnja 2023. usvojen je kompromisni amandman (amandman broj 171) na navedeni prijedlog uredbe, kao i amandman broj 172 na zakonodavnu rezoluciju. Tako izmijenjeni prijedlog Komisije predstavlja stajalište Parlamenta u prvom čitanju koje je navedeno u njegovoj zakonodavnoj rezoluciji iz Priloga ovom dokumentu².

Stajalište Parlamenta odražava prethodni dogovor institucija. Vijeće bi stoga trebalo moći odobriti stajalište Parlamenta.

Akt bi se tada donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Parlamenta.

² Verzija stajališta Parlamenta iz zakonodavne rezolucije označena je kako bi se obilježile promjene nastale na temelju amandmana na prijedlog Komisije. Dodaci tekstu Komisije istaknuti su *podebljanim slovima i kurzivom*. Simbolom „■” označen je izbrisani tekst.

P9_TA(2023)0101

Socijalni fond za klimatsku politiku

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 18. travnja 2023. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju Socijalnog fonda za klimatsku politiku (COM(2021)0568 – C9-0324/2021 – 2021/0206(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2021)0568),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 2., članak 91. stavak 1. točku (d), članak 192. stavak 1. i članak 194. stavak 1. točku (c) Ugovora o funkcioniranju Europske unije u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0324/2021),
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora za pravna pitanja o predloženoj pravnoj osnovi;
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir obrazloženo mišljenje Švedskog parlamenta podnesenog u okviru protokola br. 2 o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, u kojemu se izjavljuje da nacrt zakonodavnog akta nije u skladu s načelom supsidijarnosti,
- uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda od 15. prosinca 2022.¹,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 9. prosinca 2021.²,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 27. travnja 2022.³,
- uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 74. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 8. veljače 2023. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članke 59. i 40. Poslovnika,
- uzimajući u obzir mišljenja Odbora za proračune, Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku,

¹ SL C 17, 18.1.2023., str. 9.

² SL C 152, 6.4.2022., str. 158.

³ SL C 301, 5.8.2022., str. 70.

Odbora za industriju, istraživanje i energetiku, Odbora za promet i turizam i Odbora za regionalni razvoj,

- uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja i Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (A9-0157/2022),
- 1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju⁴;
- 2. prima na znanje izjave Komisije priložene ovoj Rezoluciji;
- 3. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
- 4. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

⁴ Ovo stajalište zamjenjuje amandmane usvojene na sjednici 22. lipnja 2022. (SL C 32, 27.1.2023., str. 250.)

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 18. travnja 2023. radi donošenja Uredbe (EU) 2023/... Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Socijalnog fonda za klimatsku politiku i o izmjeni Uredbe (EU) 2021/1060

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91. stavak 1. točku (d), članak 192. stavak 1., članak 194. stavak 2. *i članak 322. stavak 1. točku (a)*,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom³,

budući da:

¹ SL C 152, 6.4.2022., str. 158.

² SL C 301, 5.8.2022., str. 70.

³ Stajalište Europskog parlamenta od 18. travnja 2023.

- (1) Pariški sporazum, **donesen 12. prosinca 2015.** u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) („Pariški sporazum”)⁴, stupio je na snagu 4. studenoga 2016. Stranke Pariškog sporazuma postigle su dogovor da će zadržati povišenje globalne prosječne temperature na razini koja je znatno niža od 2 °C iznad razine u predindustrijskom razdoblju te da će ulagati napore u ograničavanje povišenja temperature na 1,5 °C iznad razine u predindustrijskom razdoblju. ***Ta obveza ojačana je donošenjem, u sklopu UNFCCC-a, Klimatskog pakta iz Glasgowa 13. studenoga 2021., u kojem je Konferencija stranaka UNFCCC-a, koja služi kao sastanak stranaka Pariškog sporazuma, prepoznala da će učinci klimatskih promjena biti znatno manji pri povišenju temperature od 1,5 °C u odnosu na povišenje od 2 °C i odlučila uložiti napore u ograničavanje povišenja temperature na 1,5 °C.***
- (2) U Komunikaciji Komisije od 11. prosinca 2019. o europskom zelenom planu („europski zeleni plan”) utvrđena je nova strategija rasta kojom se nastoji preobraziti Uniju u održivo, pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem ***najkasnije*** do 2050. neće biti neto emisija stakleničkih plinova i u kojem gospodarski rast nije povezan s upotrebom resursa. Usto, europskim zelenim planom nastoji se ***obnoviti***, zaštititi, očuvati i povećati prirodni kapital Unije te zaštititi zdravlje i dobrobit građana od rizika i učinaka povezanih s okolišem. Naposljetku, u njemu se navodi da bi ta tranzicija trebala biti pravedna i uključiva te da nitko ne bi smio biti zapostavljen.

⁴ SL L 282, 19.10.2016., str. 4.

- (3) Donošenjem Uredbe (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ Unija je u zakonodavstvo unijela cilj klimatske neutralnosti u cijelom gospodarstvu *najkasnije* do 2050. *i cilj ostvarivanja negativnih emisija nakon toga*. U toj se uredbi utvrđuje i obvezujući cilj Unije u pogledu domaćeg smanjenja neto *emisija* stakleničkih plinova (emisija nakon što se odbiju uklanjanja) do 2030. za najmanje 55 % u odnosu na razine iz 1990. Od svih se gospodarskih sektora očekuje da doprinesu postizanju tog cilja.
- (4) U zaključcima Europskog vijeća od 10. i 11. prosinca 2020. potvrđen je obvezujući cilj Unije u pogledu domaćeg smanjenja neto emisija stakleničkih plinova, uz istodobno isticanje važnosti razmatranja pitanja pravednosti i solidarnosti te načela da nitko ne bude zapostavljen. Ti zaključci ponovno su potvrđeni u zaključcima Europskog vijeća od 24. i 25. svibnja 2021., u kojima je Europsko vijeće pozvalo Komisiju da ubrzo predstavi svoj zakonodavni paket zajedno s dubinskim ispitivanjem učinka na okoliš, gospodarstvo i društvo na razini država članica.

⁵ Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).

- (5) *U Akcijskom planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava, koji je potvrđen u zaključcima Europskog vijeća od 24. i 25. lipnja 2021., ističe se potreba za jačanjem socijalnih prava i europske socijalne dimenzije u svim politikama Unije.* U načelu 20. europskog stupa socijalnih prava navodi se da „svi imaju pravo pristupa kvalitetnim osnovnim uslugama, uključujući vodu, kanalizaciju, energiju, prijevoz, financijske usluge i digitalnu komunikaciju. Potpora pristupu takvih uslugama dostupna je onima kojima je potrebna”.
- (6) U Izjavi iz Porta od 8. svibnja 2021. ponovno je potvrđena predanost Europskog vijeća radu na izgradnji socijalne Europe *uz jačanje pravedne tranzicije* i njegova odlučnost da nastavi jačati provedbu europskog stupa socijalnih prava na razini Unije i na nacionalnoj razini, uzimajući u obzir odgovarajuće nadležnosti i načela supsidijarnosti i proporcionalnosti.

- (7) Da bi se provele **obveze** u pogledu klimatske neutralnosti, zakonodavstvo Unije u području klime i energetike preispitano je i izmijenjeno kako bi se ubrzalo smanjivanje emisija stakleničkih plinova.
- (8) Te izmjene imaju različite gospodarske i socijalne učinke na različite sektore gospodarstva, građane i države članice. Osobito bi uključivanje emisija stakleničkih plinova iz zgrada, cestovnog prometa **i dodatnih sektora** koji odgovaraju industrijskim djelatnostima koje nisu obuhvaćene Prilogom I. Direktivi 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁶ u područje primjene te direktive trebalo dati dodatni gospodarski poticaj za ulaganja u smanjenje potrošnje fosilnih goriva i time ubrzati smanjenje emisija stakleničkih plinova. To bi, u kombinaciji s drugim mjerama, srednjoročno i dugoročno trebalo **doprinijeti smanjenju energetske siromaštva i siromaštva u pogledu prijevoza**, smanjiti troškove zgrada i cestovnog prometa te, **ako je to relevantno**, osigurati nove mogućnosti za otvaranje **kvalitetnih** radnih mjesta **i održiva ulaganja, potpuno u skladu s ciljevima europskog zelenog plana**.

⁶ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

- (9) Međutim, za financiranje tih ulaganja potrebna su sredstva. Osim toga, prije nego što se provedu takva ulaganja, troškovi kućanstava i korisnika usluga prijevoza za grijanje, hlađenje, kuhanje i cestovni promet vjerojatno će se povećati jer će dobavljači goriva koji podliježu obvezama u okviru sustava trgovanja emisijama za zgrade i cestovni promet troškove ugljika prenijeti na potrošače.
- (10) ***Klimatska tranzicija imat će gospodarski i socijalni učinak koji je teško procijeniti ex ante. Za postizanje povećanih klimatskih ambicija bit će potrebna znatna javna i privatna sredstva. Ulaganja u mjere energetske učinkovitosti, kao i u sustave grijanja koji se temelje na energiji iz obnovljivih izvora, kao što su grijanje električnim dizalicama topline, centralizirano grijanje i hlađenje i sudjelovanje u zajednicama obnovljive energije, djelotvorna su metoda smanjenja ovisnosti o uvozu i emisija, pri čemu se istodobno povećava otpornost Unije. Potrebna su namjenska sredstva za potporu ranjivim kućanstvima, ranjivim mikropoduzećima i ranjivim korisnicima usluga prijevoza.***

- (11) Povećanje cijene fosilnih goriva može nerazmjerno utjecati na ranjiva kućanstva, ranjiva mikropoduzeća i ranjive korisnike usluga prijevoza koji veći dio svojeg dohotka troše na energiju i prijevoz, a koji u određenim regijama nemaju pristup alternativnim, cjenovno pristupačnim rješenjima u pogledu mobilnosti i prijevoza te kojima možda nedostaju financijske mogućnosti za ulaganje u smanjenje potrošnje fosilnih goriva. ***U kontekstu siromaštva u pogledu prijevoza, geografske posebnosti kao što su otoci, najudaljenije regije i područja, ruralna ili udaljena područja, manje dostupne periferije, planinska područja ili područja koja zaostaju, mogu imati poseban utjecaj na ranjivost kućanstava, mikropoduzeća i korisnika usluga prijevoza. Stoga bi te geografske posebnosti trebalo uzeti u obzir pri osmišljavanju mjera i ulaganja za potporu ranjivim kućanstvima, ranjivim mikropoduzećima i ranjivim korisnicima usluga prijevoza, ako je to primjenjivo i relevantno.***
- (12) **■** Dio prihoda ostvarenih uključivanjem zgrada, ***cestovnog prometa i dodatnih sektora*** u područje primjene Direktive 2003/87/EZ trebao bi se upotrebljavati za ublažavanje socijalnih učinaka koji proizlaze iz tog uključivanja kako bi tranzicija bila pravedna i uključiva i kako nitko ne bi bio zapostavljen. ***Ukupan iznos Socijalnog fonda za klimatsku politiku uspostavljenog ovom Uredbom („Fond”) trebao bi odražavati razinu ambicija za dekarbonizaciju u vezi s uključivanjem emisija stakleničkih plinova iz zgrada, cestovnog prometa i dodatnih sektora u područje primjene Direktive 2003/87/EZ.***

- (13) Upotreba dijela prihoda za odgovor na socijalne učinke koji proizlaze iz uključivanja zgrada, cestovnog prometa i dodatnih sektora u područje primjene Direktive 2003/87/EZ još je relevantnija s obzirom na postojeće razine energetske siromaštva. Energetsko siromaštvo situacija je u kojoj kućanstva nemaju pristup osnovnim energetske uslugama ***na kojima se temelje pristojan životni standard i zdravlje***, kao što su ***odgovarajuća toplina s pomoću grijanja***, hlađenje s obzirom na porast temperatura, ***rasvjeta i energija za napajanje kućanskih uređaja***. U okviru istraživanja provedenog 2021. na razini Unije ***približno 34 milijuna Europljana, odnosno gotovo 6,9 % stanovništva Unije***, izjavilo je da si ne može priuštiti dovoljno grijanje svojeg doma. ■ Energetsko siromaštvo stoga je velik izazov za Uniju. Iako socijalne tarife ili privremena izravna potpora dohotku mogu pružiti trenutno olakšanje kućanstvima koja se suočavaju s energetske siromaštvom ***u kratkoročnom razdoblju***, samo ciljane strukturne mjere, ***posebno obnova zgrada, među ostalim pristupom energiji iz obnovljivih izvora i aktivnim promicanjem izvora obnovljive energije putem mjera informiranja i podizanja svijesti usmjerenih na kućanstva, te obnova zgrada kojom se doprinosi ciljevima utvrđenima u Direktivi 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća***⁷ mogu pružiti trajna rješenja ***i djelotvorno doprinijeti borbi protiv energetske siromaštva. Trebalo bi biti moguće ažurirati definiciju energetske siromaštva iz ove Uredbe kako bi odražavala ishod pregovora o direktivi Europskog parlamenta i Vijeća o energetske učinkovitosti (preinaka)***.

⁷ Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetske svojstvima zgrada (SL L 153, 18.6.2010., str. 13.).

- (14) *Holistički pristup obnovi zgrada kojim se na učinkovitiji način uzimaju u obzir osobe u opasnosti od isključenosti, odnosno one osobe koje su najviše pogođene energetske siromaštvom u Uniji, mogao bi dovesti do manje potražnje za energijom. Potpora sektoru zgrada u okviru Fonda stoga bi trebala biti usmjerena na poboljšanje energetske učinkovitosti, čime bi se dovelo do smanjenja potrošnje energije za svako kućanstvo što bi se odrazilo u uštedenom novcu, te bi slijedom toga bila jedan od načina borbe protiv energetske siromaštva. Revizijom Direktive 2010/31/EU uspostavili bi se temelji za postizanje tih ciljeva pa bi je stoga trebalo uzeti u obzir pri provedbi ove Uredbe.*
- (15) *Budući da siromaštvo u pogledu prijevoza još nije definirano na razini Unije, takvu definiciju trebalo bi uvesti za potrebe ove Uredbe. Siromaštvo u pogledu prijevoza moglo bi postati još hitnije pitanje, kako je prepoznato u Preporuci Vijeća od 16. lipnja 2022. o osiguravanju pravedne tranzicije prema klimatskoj neutralnosti⁸, i dovesti do smanjenog pristupa ključnim socioekonomskim aktivnostima i uslugama kao što su zapošljavanje, obrazovanje ili zdravstvena skrb, posebno za ranjive pojedince i ranjiva kućanstva. Siromaštvo u pogledu prijevoza obično je uzrokovano jednim čimbenikom ili kombinacijom čimbenika kao što su nizak dohodak, visoki izdaci za gorivo, ili nedostatak cjenovno pristupačnog ili dostupnog privatnog ili javnog prijevoza. Siromaštvo u pogledu prijevoza može posebno pogoditi pojedince i kućanstva u ruralnim, otočnim, perifernim, planinskim, udaljenim i manje dostupnim područjima ili slabije razvijenim regijama ili područjima, uključujući slabije razvijena prigradska područja i najudaljenije regije.*

⁸ SL C 243, 27.6.2022., str. 35.

- (16) Fond bi trebalo uspostaviti kako bi se državama članicama pružila sredstva za potporu njihovim politikama za odgovor na socijalne učinke **uvodjenja** sustava trgovanja emisijama za zgrade i cestovni promet na ranjiva kućanstva, ranjiva mikropoduzeća i ranjive korisnike usluga prijevoza. To bi se osobito trebalo postići privremenom izravnom potporom dohotku te mjerama i ulaganjima namijenjenima smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima, i to povećanjem energetske učinkovitosti zgrada, dekarbonizacijom grijanja i hlađenja zgrada, **neovisno o tome tko je vlasnik tih zgrada**, uključujući integraciju energije iz obnovljivih izvora, te omogućivanjem boljeg pristupa mobilnosti i prijevozu s nulnim i niskim stopom emisijama u korist ranjivih kućanstava, ranjivih mikropoduzeća i ranjivih korisnika usluga prijevoza. **Potrebno je obratiti pozornost na različite oblike stambenih objekata za najam, uključujući one na privatnom tržištu najma nekretnina. Kako bi se uzeli u obzir najamoprimalci i osobe koje žive u objektima socijalnog stanovanja, u mjere bi se mogli uključiti financijska potpora ili fiskalni poticaji, kao što je odbitak troškova obnove od najamnine.**

- (17) Svaka država članica trebala bi Komisiji podnijeti socijalni plan za klimatsku politiku („plan”). ***Planove bi trebalo podnijeti do 30. lipnja 2025. kako bi se mogli pažljivo i pravodobno razmotriti.*** Planovi bi trebali imati komponentu ulaganja kojom se promiče dugoročno rješenje za smanjenje ovisnosti o fosilnim gorivima, a u njima bi se mogle predvidjeti i druge mjere, uključujući privremenu izravnu potporu dohotku radi kratkoročnog ublažavanja štetnih učinaka na dohodak. Planovi bi trebali imati dva cilja. Prvo, ranjivim kućanstvima, ranjivim mikropoduzećima i ranjivim korisnicima usluga prijevoza trebali bi osigurati potrebna sredstva za financiranje i provedbu ulaganja u energetske učinkovitost, dekarbonizaciju grijanja i hlađenja te u vozila i mobilnost s nultim i niskim emisijama, ***među ostalim s pomoću vaučera, subvencija ili kredita s nultom kamatnom stopom.*** Drugo, tijekom prijelaznog razdoblja, dok se takva ulaganja ne provedu, trebali bi ublažiti učinak povećanja cijene fosilnih goriva na najranjivije skupine i time spriječiti energetska siromaštvo i siromaštvo u pogledu prijevoza. Planovima bi se ***mogao poduprijeti pristup cjenovno pristupačnom i energetske učinkovitom stanovanju, što uključuje socijalno stanovanje. Pri provedbi mjera za potporu ranjivim korisnicima usluga prijevoza države članice trebale bi moći u svojim planovima dati prednost potpori za vozila s nultim emisijama, pod uvjetom da je to cjenovno pristupačno i izvedivo rješenje.***

- (18) Države članice, uz savjetovanje s *lokalnim i regionalnim* tijelima, *gospodarskim i socijalnim partnerima i relevantnim organizacijama civilnog društva*, u najboljoj su poziciji da oblikuju, *provedu i, ako je to relevantno, izmijene* planove koji su prilagođeni *njihovim* lokalnim, regionalnim i nacionalnim okolnostima, njihovim postojećim politikama u relevantnim područjima i planiranoj upotrebi drugih relevantnih fondova Unije, te su usmjereni na te okolnosti. *Svaki put kada Komisija mora ocijeniti plan trebalo bi održati javno savjetovanje s dionicima*. Na taj se način najbolje mogu *uzeti u obzir* velika raznolikost situacija, specifično znanje lokalnih i regionalnih uprava, *gospodarskih i socijalnih i partnera, relevantnih organizacija civilnog društva, institucija* za istraživanja i inovacije, industrijskih *dionika* i *predstavnika* socijalnog dijaloga, kao i nacionalne *okolnosti* te doprinijeti djelotvornosti i učinkovitosti cjelokupne podrške onima koji su ranjivi.
- (19) *Planovi bi trebali biti osmišljeni u bliskoj suradnji s Komisijom i izrađeni u skladu s priloženim predloškom. Kako bi se izbjeglo prekomjerno administrativno opterećenje, države članice trebale bi moći provesti manje prilagodbe planova ili ispraviti pogreške u pisanju u planovima tako da o tim izmjenama jednostavno obavijeste Komisiju. Manje prilagodbe trebale bi predstavljati povećanje ili smanjenje ciljne vrijednosti predviđene u planu za manje od 5 %.*

- (20) Za pravednu tranziciju prema klimatskoj neutralnosti ključno je osigurati da mjere i ulaganja budu posebno usmjereni na energetske siromašna kućanstva ili ranjiva kućanstva, ranjiva mikropoduzeća i ranjive korisnike usluga prijevoza. Mjere potpore za promicanje smanjenja emisija stakleničkih plinova trebale bi pomoći državama članicama da odgovore na socijalne učinke nastale zbog trgovanja emisijama u sektorima zgrada i cestovnog prometa.
- (21) Dok se ne ostvari učinak tih ulaganja na smanjenje troškova i emisija, dobro usmjerena izravna potpora dohotku za **ranjiva kućanstva i ranjive korisnike usluga prijevoza doprinijela bi smanjenju troškova energije i mobilnosti te bi poduprla** pravednu tranziciju. **Izravnu** potporu **dohotku** trebalo bi smatrati privremenom mjerom kojom je popraćena dekarbonizacija stambenog sektora i prometnog sektora. Ona ne bi bila trajna jer se njome ne rješavaju temeljni uzroci energetske siromaštva i siromaštva u pogledu prijevoza. Takva potpora trebala bi se upotrebljavati samo za odgovor na izravne učinke uključivanja emisija stakleničkih plinova iz zgrada i cestovnog prometa u područje primjene Direktive 2003/87/EZ, a ne bi se trebala upotrebljavati za odgovor na troškove za električnu energiju ili grijanje povezane s uključivanjem proizvodnje električne energije i toplinske energije u područje primjene te direktive. Prihvatljivost za takvu izravnu potporu dohotku trebala bi biti vremenski ograničena. **Na primatelje izravne potpore dohotku, kao članove opće skupine primatelja, trebalo bi usmjeriti mjere i ulaganja čiji je cilj djelotvoran izlazak tih primatelja iz energetske siromaštva i siromaštva u pogledu prijevoza. Planovi bi stoga trebali uključivati izravnu potporu dohotku pod uvjetom da sadržavaju i mjere ili ulaganja s trajnim učincima usmjerene na ranjiva kućanstva i ranjive korisnike usluga prijevoza koji primaju izravnu potporu dohotku.**

- (22) Države članice trebale bi podići svijest *ranjivih kućanstava, ranjivih mikropoduzeća i ranjivih korisnika usluga prijevoza pružanjem ciljanih, pristupačnih i cjenovno prihvatljivih informacija, obrazovanja i savjeta o troškovno učinkovitim mjerama i ulaganjima te potpore, među ostalim putem energetske pregleda zgrada, kao i prilagođenih savjetovanja o energetici ili prilagođenih usluga upravljanja mobilnošću.*
- (23) Uzimajući u obzir važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s obvezama iz Pariškog sporazuma i obvezama u pogledu ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, mjere i ulaganja iz ove Uredbe *osmišljeni su kako bi bili u skladu s ciljem da bi najmanje 30 % ukupnog iznosa proračuna Unije* u okviru višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. utvrđenog u Uredbi Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093⁹ (*„VFO za razdoblje 2021. – 2027.“*) *i ukupnog iznosa Instrumenta Europske unije za oporavak uspostavljenog Uredbom Vijeća (EU) 2020/2094¹⁰ te najmanje 37 % ukupnog iznosa Mehanizma za oporavak i otpornost uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹*, trebalo biti namijenjeno za integriranje klimatskih ciljeva. Mjere i ulaganja iz ove Uredbe ■ također su osmišljeni kako bi bili u skladu s ambicijom da se u 2024. *7,5 % godišnje potrošnje u okviru VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. osigura za ciljeve povezane s bioraznolikošću*, a da se u 2026. i 2027. tim ciljevima namijeni *10 % godišnje potrošnje u okviru VFO-a za razdoblje 2021. – 2027.*, imajući pritom u vidu postojeća preklapanja ciljeva u području klime i bioraznolikosti. U tu bi se svrhu metodologija utvrđena u Prilogu I. Uredbi (EU) 2021/1060 Europskog

⁹ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. (SL L 433I, 22.12.2020., str. 11.).

¹⁰ Uredba Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (SL L 433I, 22.12.2020., str. 23.).

¹¹ Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.).

parlamenta i Vijeća¹² trebala upotrebljavati za praćenje rashoda Fonda. Fondom bi trebalo podupirati mjere i ulaganja kojima se u potpunosti poštuju klimatski i okolišni standardi i prioriteti Unije te bi on trebao biti u skladu s načelom nenanošenja bitne štete u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća¹³. U planove bi trebalo uključiti samo takve mjere i ulaganja. U pravilu bi trebalo smatrati da mjere izravne potpore dohotku imaju neznatan predvidiv učinak na okolišne ciljeve te bi ih kao takve trebalo smatrati usklađenima s načelom nenanošenja bitne štete. Komisija bi trebala državama članicama dati tehničke smjernice znatno prije izrade planova. U smjernicama bi trebalo pojasniti na koji način mjere i ulaganja moraju biti u skladu s načelom nenanošenja bitne štete. ■

¹² Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.).

¹³ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

- (24) Žene su *nerazmjerno* pogođene *energetskim siromaštvom i siromaštvom u pogledu prijevoza, a posebno samohrane majke*, koje predstavljaju 85 % obitelji sa samohranim roditeljem, *te neudane žene, žene s invaliditetom i starije žene koje žive same. Osim toga, žene imaju različite i složenije obrasce mobilnosti*. Obitelji sa samohranim roditeljem s *uzdržavanom djecom* posebno su izložene riziku od siromaštva djece. Rodnu ravnopravnost i jednake mogućnosti za sve te integriranje tih ciljeva, kao i *prava pristupačnosti* osoba s invaliditetom, trebalo bi *očuvati* i promicati tijekom izrade i provedbe planova kako nitko ne bi bio zapostavljen.
- (25) *Aktivni kupci, energetske zajednice građana i uzajamno trgovanje (peer-to-peer trading) obnovljivom energijom mogu pomoći državama članicama u postizanju ciljeva ove Uredbe s pomoću pristupa odozdo prema gore koji pokreću građani. Njima se osnažuju i uključuju potrošači te omogućuje određenim skupinama kupaca iz kategorije kućanstva da sudjeluju u mjerama i ulaganjima u području energetske učinkovitosti, podupire upotreba obnovljive energije u kućanstvima i istodobno doprinosi borbi protiv energetskog siromaštva. Države članice trebale bi stoga promicati ulogu energetskih zajednica građana i zajednica obnovljive energije te ih smatrati prihvatljivim korisnicima Fonda.*

- (26) Države članice trebale bi ***u planove uključiti mjere i ulaganja koje treba financirati, procijenjene troškove tih mjera i ulaganja te nacionalni doprinos. Kako bi se omogućila usporedivost planova, države članice trebale bi pri podnošenju svojih planova navesti procijenjene ukupne troškove bez poreza na dodanu vrijednost (PDV).*** Planovi bi također trebali uključivati ključne etape i ciljne vrijednosti kako bi se mogla ocijeniti djelotvorna provedba mjera i ulaganja.
- (27) Fond i planovi trebali bi biti usklađeni s planiranim reformama i obvezama koje su države članice preuzele u okviru svojih ažuriranih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴, na temelju direktive Europskog parlamenta i Vijeća o energetske učinkovitosti (preinaka), u okviru Akcijskog plana za provedbu europskog stupa socijalnih prava, ***u okviru programâ kohezijske politike u skladu s Uredbom (EU) 2021/1060, u okviru teritorijalnih planova za pravednu tranziciju u skladu s Uredbom (EU) 2021/1056 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵, u okviru planova za oporavak i otpornost u skladu s Uredbom (EU) 2021/241, u okviru Modernizacijskog fonda, kako je utvrđen u članku 10.d Direktive 2003/87/EZ, i u okviru dugoročnih strategija država članica za obnovu zgrada u skladu s Direktivom 2010/31/EU. Radi administrativne učinkovitosti, ako je to primjenjivo, informacije sadržane u planovima trebale bi biti u skladu s navedenim zakonodavnim aktima i planovima.***

¹⁴ Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetske unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).

¹⁵ ***Uredba (EU) 2021/1056 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Fonda za pravednu tranziciju (SL L 231, 30.6.2021., str. 1.).***

- (28) *Radi učinkovitijeg planiranja države članice trebale bi u svojim planovima navesti posljedice odgode sustava trgovanja emisijama uspostavljenog u skladu s poglavljem IV.a Direktive 2003/87/EZ, na temelju članka 30.k te direktive. U tu bi svrhu trebalo jasno razlikovati sve relevantne informacije koje se mora uključiti u plan tako da ih se podijeli u dva scenarija, i to opisivanjem i kvantificiranjem potrebnih prilagodbi mjera, ulaganja, ključnih etapa, ciljnih vrijednosti, iznosa nacionalnog doprinosa i svih drugih relevantnih elemenata plana.*

- (29) Unija bi putem Fonda trebala pružati financijsku potporu državama članicama za provedbu njihovih planova. Plaćanja iz Fonda trebalo bi uvjetovati postizanjem ključnih etapa i ciljnih vrijednosti navedenih u planovima. Time bi se omogućilo uzimanje u obzir nacionalnih okolnosti i prioriteta, a istodobno bi se pojednostavnilo financiranje, olakšala integracija financiranja u okviru Fonda s drugim nacionalnim programima potrošnje te zajamčili učinak i integritet potrošnje Unije.
- (30) *Fond bi se iznimno i privremeno trebao financirati prihodima dobivenima od prodaje na dražbi 50 milijuna emisijskih jedinica na temelju članka 10.a stavka 8.b Direktive 2003/87/EZ, 150 milijuna emisijskih jedinica na temelju članka 30.d stavka 3. te direktive i količinom dodatnih emisijskih jedinica na temelju članka 30.d stavka 4. te direktive, koji bi trebali činiti vanjski namjenske prihode. U načelu bi za provedbu Fonda za razdoblje 2026. – 2032. trebalo staviti na raspolaganje maksimalni iznos od 65 000 000 000 EUR. Komisija treba osigurati dražbu emisijskih jedinica obuhvaćenih poglavljem IV.a te direktive. Ako se sustav trgovanja emisijama uspostavljen u skladu s tim poglavljem odgodi do 2028. na temelju članka 30.k te direktive, maksimalni dostupni iznos za provedbu Fonda trebao bi biti 54 600 000 000 EUR. Taj iznos i godišnji iznosi odražavaju veću potrebu za financiranjem na početku funkcioniranja Fonda. Za svaku bi državu članicu trebalo izračunati maksimalna dodijeljena financijska sredstva u skladu s metodologijom dodjele sredstava kojom se posebno osigurava dodatna potpora onim državama članicama koje su u većoj mjeri pogođene uključivanjem emisija stakleničkih plinova iz zgrada i cestovnog prometa u područje primjene Direktive 2003/87/EZ. S obzirom na to da vanjske namjenske prihode treba staviti na raspolaganje nakon prodaje na dražbi emisijskih jedinica na temelju članka 10.a stavka 8.b i članka 30.d stavaka 3. i 4. Direktive 2003/87/EZ, potrebno je predvidjeti odstupanje od članka 22. stavka 2. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶ kako bi se Uniji omogućilo da svake godine preuzme obveze za iznose potrebne za plaćanja državama članicama u*

¹⁶ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

skladu s ovom Uredbom za prilagodbu odobrenih sredstava koja odgovaraju namjenskim prihodima.

- (31) *Države članice trebale bi doprinijeti najmanje 25 % procijenjenih ukupnih troškova svojih planova.*
- (32) *Proračunske obveze trebale bi se moći raščlaniti u godišnje obroke, prema potrebi,. Sporazumima s državama članicama koji čine pojedinačne pravne obveze trebalo bi, među ostalim, uzeti u obzir slučaj iz članka 30.k Direktive 2003/87/EZ koji bi mogao pokrenuti jednogodišnju odgodu početka trgovanja emisijama za zgrade, cestovni promet i dodatne sektore. Tim bi se sporazumima također trebali uzeti u obzir svi potencijalni financijski rizici za Uniju koji bi mogli zahtijevati izmjenu pojedinačnih pravnih obveza zbog posebnosti privremenog i iznimnog financiranja Fonda vanjskim namjenskim prihodima dobivenima od emisijskih jedinica u okviru sustava trgovanja emisijama.*

- (33) *Kako bi se osigurala dodatna sredstva za Fond, države članice trebale bi moći zatražiti prijenos sredstava u Fond iz programâ kohezijske politike u okviru podijeljenog upravljanja uspostavljenih Uredbom (EU) 2021/1060, podložno uvjetima utvrđenima u toj uredbi. Kako bi se državama članicama pružila dostatna fleksibilnost u provedbi njihovih dodijeljenih sredstava u okviru Fonda, trebalo bi biti moguće prenijeti najviše 15 % sredstava iz njihove godišnje dodjele financijskih sredstava u fondove u okviru podijeljenog upravljanja predviđene u Uredbi (EU) 2021/1060. Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje koje proizlazi iz uzastopnih prijenosa sredstava iz njihove godišnje dodjele financijskih sredstava iz Fonda u fondove u okviru podijeljenog upravljanja obuhvaćene područjem primjene Uredbe (EU) 2021/1060, odgovarajuća izmjena jednog ili više programa u načelu bi trebala biti potrebna samo jednom, podložno određenim uvjetima kako bi se osigurala djelotvorna financijska kontrola. Trebalo bi biti moguće izvršiti daljnje prijenose u narednim godinama tako da se Komisiji dostave financijske tablice, pod uvjetom da se promjene odnose isključivo na povećanje financijskih sredstava, bez daljnjih promjena dotičnog programa.*

- (34) Fondom bi trebalo podupirati mjere kojima se poštuje načelo dodatnosti financiranja Unije. Fond ne bi trebao biti zamjena za redovite nacionalne rashode, osim u propisno opravdanim slučajevima, *među ostalim za plaćanja troškova za djelovanja tehničke pomoći navedena u planovima.*
- (35) Kako bi se osigurala učinkovita, *transparentna* i dosljedna raspodjela sredstava i poštovanje načela dobrog financijskog upravljanja, djelovanja u okviru ove Uredbe trebala bi biti usklađena s tekućim programima Unije te tekućim *nacionalnim, i prema potrebi, regionalnim* programima te ih dopunjavati, pri čemu bi trebalo izbjegavati dvostruko financiranje istih rashoda iz Fonda i drugih programa Unije. Komisija i države članice osobito bi se trebale pobrinuti za djelotvornu koordinaciju u svim fazama procesa kako bi se osigurali dosljednost, koherentnost, komplementarnost i sinergija među izvorima financiranja. U tu bi svrhu države članice prilikom podnošenja svojih planova Komisiji trebale biti obvezne podnijeti relevantne informacije o postojećem ili planiranom financiranju od strane Unije. Financijskom potporom iz Fonda trebala bi se dopunjavati potpora koja se pruža u okviru drugih programa i instrumenata Unije. Mjere i *ulaganja* koji se financiraju iz Fonda trebali bi se moći financirati iz drugih programa i instrumenata Unije pod uvjetom da se takvom potporom ne pokrivaju isti troškovi.

- (36) Plaćanja bi se trebala izvršavati na temelju odluke Komisije kojom se odobrava isplata dotičnoj državi članici. Stoga je potrebno odstupiti od članka 116. stavka 2. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 ■ kako bi rok plaćanja mogao početi teći od datuma na koji Komisija dotičnu državu članicu obavijesti o odluci, a ne od datuma primitka zahtjeva za plaćanje.
- (37) *Nakon analize svih zahtjeva za plaćanje zaprimljenih u određenom krugu i ako prihodi dodijeljeni Fondu u skladu s člankom 30.d stavkom 4. Direktive 2003/87/EZ nisu dovoljni za pokrivanje zahtjeva za plaćanje koje su podnijele države članice, Komisija bi trebala provesti plaćanje državama članicama na proporcionalnoj osnovi kako bi se osiguralo jednako postupanje prema državama članicama. U sljedećem krugu zahtjeva za plaćanje Komisija bi trebala dati prednost državama članicama koje imaju odgođena plaćanja iz prethodnog kruga zahtjevâ, a tek nakon toga isplatiti novopodnesene zahtjeve za plaćanje.*

- (38) Kako bi se *olakšala izrada planova i osigurala transparentna pravila za praćenje i evaluaciju, prilozi ovoj Uredbi trebali bi sadržavati popis zajedničkih pokazatelja i predložak za planove. Države članice trebale bi moći upotrebljavati relevantne zajedničke pokazatelje za utvrđivanje ključnih etapa i ciljnih vrijednosti u svojim planovima. Popis zajedničkih pokazatelja trebao bi sadržavati zajedničke pokazatelje za izvješćivanje o napretku te u svrhu praćenja i evaluacije provedbe planova i Fonda.*
- (39) Fond bi se trebao provoditi u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja, uključujući djelotvorno sprečavanje i progon prijevara, poreznih prijevara, utaje poreza, korupcije i sukoba interesa. *Fond podliježe općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije u slučaju povreda načelâ vladavine prava u državama članicama uspostavljenom Uredbom (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷.*

¹⁷ *Uredba (EU) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije (SL L 433I, 22.12.2020., str. 1.).*

- (40) U svrhu dobrog financijskog upravljanja, poštujući pritom prirodu Fonda utemeljenu na uspješnosti, trebalo bi utvrditi posebna pravila za proračunske obveze, plaćanja, suspenziju i povrat sredstava, kao i za otkazivanje sporazumâ u vezi s financijskom potporom. Države članice trebale bi poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurale da upotreba sredstava u vezi s mjerama koje se podupiru iz Fonda bude u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom. Države članice trebale bi osigurati da se takva potpora dodjeljuje u skladu s Unijinim pravilima o državnim potporama, ako je to primjenjivo. Posebno bi trebale osigurati sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevара, korupcije i sukoba interesa te izbjegavanje dvostrukog financiranja iz Fonda i drugih programa Unije. Suspenzija i otkazivanje sporazumâ u vezi s financijskom potporom te smanjenje i povrat dodijeljenih financijskih sredstava trebali bi biti mogući kada dotična država članica plan nije provela na zadovoljavajući način ili u slučaju ozbiljnih nepravilnosti, kao što su prijevare, korupcija i sukobi interesa, u vezi s mjerama koje se podupiru iz Fonda, ili teške povrede obveza iz sporazumâ u vezi s financijskom potporom. ***U slučaju otkazivanja sporazuma u vezi s financijskom potporom ili smanjenja i povrata dodijeljenih financijskih sredstava, te bi iznose trebalo dodijeliti drugim državama članicama do 31. prosinca 2033. u skladu s pravilima za raspodjelu emisijskih jedinica utvrđenima u članku 30.d stavku 5. Direktive 2003/87/EZ.*** Trebalo bi utvrditi odgovarajuće kontradiktorne postupke kako bi se osiguralo da se odlukama Komisije o suspenziji i povratu plaćenih iznosa ili otkazivanju sporazumâ u vezi s financijskom potporom poštuje pravo država članica na dostavljanje opažanja.

- (41) Komisija bi trebala osigurati djelotvornu zaštitu financijskih interesa Unije. Iako su same države članice prvenstveno odgovorne za osiguravanje provedbe Fonda u skladu s relevantnim pravom Unije i nacionalnim pravom, Komisija bi u tom pogledu trebala moći od država članica dobiti dovoljno jamstvo. U tu bi svrhu države članice u provedbi Fonda trebale osigurati funkcioniranje djelotvornog i učinkovitog sustava unutarnje kontrole te ostvarivati povrat nepropisno plaćenih ili zloupotrijebljenih iznosa. Države članice u tom bi se pogledu trebale moći osloniti na svoje redovne nacionalne sustave upravljanja proračunom. Države članice trebale bi prikupljati, evidentirati i pohranjivati u elektronički sustav standardizirane kategorije podataka i informacija kako bi spriječile, otkrile i ispravile ozbiljne nepravilnosti u vezi s mjerama i ulaganjima koji se podupiru iz Fonda, kao što su prijevare, korupcija i sukobi interesa. Komisija bi trebala staviti na raspolaganje sustav za informiranje i praćenje, uključujući jedinstveni alat za rudarenje podataka i utvrđivanje razine rizika, radi pristupa tim podacima i informacijama i njihove analize. ***Komisija bi trebala poticati uporabu tog sustava za informiranje i praćenje*** s ciljem da ga primjenjuju sve ■ države članice.
- (42) Komisija, Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF), Revizorski sud i, ako je to primjenjivo, Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) trebali bi moći upotrebljavati sustav za informiranje i praćenje u okviru svojih nadležnosti i prava.

- (43) Državama članicama i Komisiji trebalo bi dopustiti da obrađuju osobne podatke samo ako je to potrebno u svrhu osiguravanja razrješnice, revizije i kontrole, informiranja, komunikacije i vidljivosti upotrebe sredstava u vezi s mjerama za provedbu u okviru Fonda. Osobne podatke trebalo bi obrađivati u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸ ili Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹, ovisno o tome koja je od te dvije uredbe primjenjiva.
- (44) U skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća²⁰, uredbama Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95²¹, (Euratom, EZ) br. 2185/96²² i (EU) 2017/1939²³ financijski interesi Unije trebaju biti zaštićeni razmjernim mjerama, među ostalim mjerama koje se odnose na sprečavanje, otkrivanje, ispravljanje i istraživanje prijevara, korupcije i sukoba interesa te, prema potrebi, na izricanje administrativnih sankcija. Osobito, u skladu s uredbama (Euratom, EZ) br. 2185/96 i (EU, Euratom) br. 883/2013, OLAF je ovlašten provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, radi utvrđivanja je li došlo do prijave, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti koje utječu na financijske interese Unije. EPPO je ovlašten, u skladu s Uredbom (EU) 2017/1939, provoditi istrage i kazneni progon prijevara, korupcije, sukoba interesa i drugih kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije, kako su predviđena u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i

¹⁸ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

¹⁹ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

²⁰ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

²¹ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

²² Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

²³ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

Vijeća²⁴. U skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046 svaka osoba ili svaki subjekt koji prima sredstva Unije treba u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti potrebna prava i potreban pristup Komisiji, OLAF-u, Revizorskom sudu i, u pogledu onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939, EPPO-u, te osigurati da svaka treća strana koja je uključena u izvršenje sredstava Unije dodijeli jednakovrijedna prava.

²⁴ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

- (45) Na ovu se Uredbu primjenjuju horizontalna financijska pravila koja su Europski parlament i Vijeće donijeli na temelju članka 322. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Ta su pravila utvrđena u Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046 i njima se osobito određuje postupak donošenja i izvršenja proračuna Unije s pomoću bespovratnih sredstava, nabave, nagrada i neizravnog upravljanja te predviđaju provjere odgovornosti financijskih izvršitelja. Pravila donesena na temelju članka 322. UFEU-a uključuju i opći režim uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije.
- (46) *Uredbu (EU) 2021/1060 trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.*
- (47) *S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest doprinos socijalno pravednoj tranziciji prema klimatskoj neutralnosti odgovorom na socijalne učinke uključivanja emisija stakleničkih plinova iz zgrada i cestovnog prometa u područje primjene Direktive 2003/87/EZ, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njezina opsega i učinaka on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja,*

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

Ovom se Uredbom uspostavlja Socijalni fond za klimatsku politiku („Fond”) za razdoblje ***od 2026. do 2032.***

Iz Fonda se državama članicama pruža ***financijska*** potpora za ■ mjere i ulaganja uključene u njihove socijalne planove za klimatsku politiku („planovi”).

Mjere i ulaganja koji se podupiru iz Fonda namijenjeni su kućanstvima, mikropoduzećima i korisnicima usluga prijevoza, koji su ranjivi i posebno pogođeni uključivanjem emisija stakleničkih plinova iz zgrada i cestovnog prometa u područje primjene Direktive 2003/87/EZ, a osobito energetske siromašnim kućanstvima ili ***kućanstvima pogođenima*** siromaštvom u pogledu ***prijevoza***.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „energetsko siromaštvo” znači da *kućanstvo nema pristup osnovnim* energetskim *uslugama na kojima se temelje pristojan životni standard i pristojan zdravstveni standard, uključujući odgovarajuću toplinu, hlađenje, rasvjetu i energiju za napajanje kućanskih uređaja, u relevantnom nacionalnom kontekstu, postojećim socijalnim politikama i ostalim relevantnim politikama;*

2. ***„siromaštvo u pogledu prijevoza” znači nemogućnost ili poteškoće pojedinaca i kućanstava da pokriju troškove privatnog ili javnog prijevoza ili njihov nedostatak pristupa prijevozu koji je potreban za pristup osnovnim socioekonomskim uslugama i djelatnostima ili njihov ograničen pristup takvom prijevozu, uzimajući u obzir nacionalni i prostorni kontekst;***
3. „procijenjeni ukupni troškovi plana” znači procijenjeni ukupni troškovi mjera i ulaganja uključenih u **II** plan;
4. „dodijeljena financijska sredstva” znači bespovratna financijska potpora u okviru Fonda koja je dostupna za dodjelu ili je dodijeljena pojedinoj državi članici;
5. „ključna etapa” znači kvalitativno postignuće koje se upotrebljava za mjerenje napretka u provedbi mjere ili ulaganja;

6. „ciljna vrijednost” znači kvantitativno postignuće koje se upotrebljava za mjerenje napretka u provedbi mjere ili ulaganja;
7. „energija iz obnovljivih izvora” ili „obnovljiva energija” znači energija iz obnovljivih izvora kako je definirana u članku 2. drugom podstavku točki 1. Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća²⁵;
8. ■ „kućanstvo” znači privatno kućanstvo kako je definirano u članku 2. točki 15. Uredbe (EU) 2019/1700 Europskog parlamenta i Vijeća²⁶;
9. „mikropoduzeće” znači poduzeće koje zapošljava manje od 10 osoba i čiji godišnji promet ili godišnja bilanca ne premašuje 2 milijuna EUR, izračunano u skladu s člancima od 3. do 6. Priloga I. Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014²⁷;
10. „ranjiva kućanstva” znači energetska siromašna kućanstva ili kućanstva, uključujući ona s **niskim dohotkom i** nižim srednjim dohotkom, koja su znatno pogođena učincima na cijene uključivanja emisija stakleničkih plinova iz zgrada u područje primjene Direktive 2003/87/EZ i koja nemaju sredstava za obnovu zgrade u kojoj žive;

²⁵ Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

²⁶ Uredba (EU) 2019/1700 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. listopada 2019. o uspostavi zajedničkog okvira za europske statistike o osobama i kućanstvima koje se temelje na podacima o pojedincima prikupljenima na uzorcima, izmjeni uredaba (EZ) br. 808/2004, (EZ) br. 452/2008 i (EZ) br. 1338/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ) br. 577/98 (OJ L 261, 14.10.2019., str. 1).

²⁷ Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (SL L 187, 26.6.2014., str. 1.).

11. „ranjiva mikropoduzeća” znači mikropoduzeća koja su znatno pogođena učincima na cijene uključivanja emisija *stakleničkih plinova iz zgrada ili cestovnog prometa* u područje primjene Direktive 2003/87/EZ i koja, *u svrhu svoje djelatnosti*, nemaju sredstava za obnovu zgrade u kojoj su smještena, ili *kupnju vozila s nultim i niskim emisijama ili prelazak na alternativne održive načine prijevoza, uključujući javni prijevoz, ovisno o slučaju*;
12. „ranjivi korisnici usluga prijevoza” znači *pojedinci i kućanstva pogođeni siromaštvom* u pogledu prijevoza, *ali i pojedinci i kućanstva*, uključujući kućanstva s *niskim dohotkom i* nižim srednjim dohotkom, koji su znatno pogođeni učincima na cijene uključivanja emisija stakleničkih plinova iz cestovnog prometa u područje primjene Direktive 2003/87/EZ i koji nemaju sredstava za kupnju vozila s nultim i niskim emisijama ili prelazak na alternativne održive načine prijevoza, uključujući javni prijevoz ■ ;
13. „obnova zgrade” znači *svaka vrsta* obnove zgrada povezana s energijom *čiji je cilj povećanje energetske učinkovitosti zgrada, kao što je* izolacija ovojnice zgrade, to jest zidova, krova, poda i zamjena prozora, *te ugradnja tehničkog sustava zgrade, u skladu sa svim relevantnim nacionalnim sigurnosnim standardima, među ostalim s pomoću doprinosa zahtjevima u pogledu obnove utvrđenima u direktivi Europskog parlamenta i Vijeća o energetske svojstvima zgrada (preinaka)*;

14. *„tehnički sustav zgrade” znači tehnička oprema zgrade ili samostalne uporabne cjeline zgrade za grijanje prostora, hlađenje prostora, ventilaciju, dobivanje sanitarne tople vode, automatizaciju i kontrolu zgrade, proizvodnju i skladištenje energije iz obnovljivih izvora u krugu zgrade ili kombinaciju takve tehničke opreme, uključujući sustave koji upotrebljavaju energiju iz obnovljivih izvora;*
15. *„aktivni kupac” znači aktivni kupac kako je definiran u članku 2. točki 8. Direktive (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća²⁸;*
16. *„energetska zajednica građana” znači energetska zajednica građana kako je definirana u članku 2. točki 11. Direktive (EU) 2019/944;*
17. *„zajednica obnovljive energije” znači zajednica obnovljive energije kako je definirana u članku 2. točki 16. Direktive (EU) 2018/2001;*

²⁸ *Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158, 14.6.2019., str. 125.).*

18. „uzajamno trgovanje (*peer-to-peer trading*) energijom iz obnovljivih izvora” znači *uzajamno trgovanje (*peer-to-peer trading*) energijom iz obnovljivih izvora kako je definirano u članku 2. točki 18. Direktive (EU) 2018/2001;*
19. „vozilo s nultim i niskim emisijama” znači *vozilo s nultim i niskim emisijama kako je definirano u članku 3. stavku 1. točki (m) Uredbe (EU) 2019/631 Europskog parlamenta i Vijeća²⁹.*

Članak 3.

Ciljevi

1. Opći je cilj Fonda doprinijeti ***socijalno pravednoj*** tranziciji prema klimatskoj neutralnosti odgovorom na socijalne učinke uključivanja emisija stakleničkih plinova iz zgrada i cestovnog prometa u područje primjene Direktive 2003/87/EZ.
2. Specifični su ciljevi Fonda pružiti potporu ranjivim kućanstvima, ranjivim mikropoduzećima i ranjivim korisnicima usluga prijevoza privremenom izravnom potporom dohotku te mjerama i ulaganjima namijenjenima povećanju energetske učinkovitosti zgrada, dekarbonizaciji grijanja i hlađenja zgrada, uključujući putem integracije u zgradama ***proizvodnje i skladištenja energije iz obnovljivih izvora*** te omogućivanjem boljeg pristupa mobilnosti i prijevozu s nultim i niskim emisijama.

²⁹ *Uredba (EU) 2019/631 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija CO₂ za nove osobne automobile i za nova laka gospodarska vozila te o stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 443/2009 i (EU) br. 510/2011 (SL L 111, 25.4.2019., str. 13.).*

POGLAVLJE II.

SOCIJALNI PLANOVI ZA KLIMATSKU POLITIKU

Članak 4.

Socijalni planovi za klimatsku politiku

1. Svaka država članica Komisiji podnosi svoj plan ■ . Plan mora sadržavati koherentan skup ***postojećih ili novih nacionalnih*** mjera i ulaganja za odgovor na učinak određivanja cijena ugljika na ranjiva kućanstva, ranjiva mikropoduzeća i ranjive korisnike usluga prijevoza kako bi se osigurali cjenovno pristupačni grijanje, hlađenje i mobilnost, uz istodobno praćenje i ubrzavanje mjera potrebnih za postizanje klimatskih ciljeva Unije.
2. ***Svaka država članica osigurava usklađenost između svojeg plana i svojeg ažuriranog integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana iz članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999.***
3. Plan može uključivati nacionalne mjere u okviru kojih se ranjivim kućanstvima i ■ ranjivim korisnicima usluga prijevoza pruža privremena izravna potpora dohotku kako bi se smanjio učinak povećanja cijene fosilnih goriva koje je posljedica uključivanja emisija stakleničkih plinova iz zgrada i cestovnog prometa u područje primjene Direktive 2003/87/EZ.

4. Plan sadržava nacionalne *i, ako je to relevantno, lokalne i regionalne mjere i ulaganja, u skladu s člankom 8.*, kako bi se:
- (a) ▮ provela obnova zgrada i ▮ dekarbonizacija grijanja i hlađenja zgrada, uključujući integraciju *proizvodnje i skladištenja obnovljive energije*;
 - (b) ▮ povećalo uvođenje mobilnosti i prijevoza s nultim i niskim emisijama.
5. *Ako država članica već ima nacionalni sustav trgovanja emisijama za zgrade i cestovni promet ili porez na ugljik, već uspostavljene nacionalne mjere za ublažavanje socijalnih učinaka i socijalnih izazova mogu se uključiti u plan pod uvjetom da su usklađene s ovom Uredbom.*

Članak 5.

Javno savjetovanje

1. *Svaka država članica Komisiji podnosi plan nakon javnog savjetovanja s lokalnim i regionalnim tijelima, predstavnicima gospodarskih i socijalnih partnera, relevantnim organizacijama civilnog društva, organizacijama mladih i drugim dionicima. Svaka država članica provodi to savjetovanje u skladu sa zahtjevima iz članka 10. Uredbe (EU) 2018/1999 i u skladu s nacionalnim pravnim okvirom te države članice.*

2. ***Svaka država članica u svoj plan uključuje sažetak:***
 - (a) savjetovanja održanog na temelju stavka 1.; i***
 - (b) načina na koji je doprinos dionika koji su sudjelovali u savjetovanju odražen u planu.***
3. ***Za potrebe članka 16. stavka 3. Komisija procjenjuje je li plan izrađen uz savjetovanje s dionicima u skladu sa stavkom 1. ovog članka.***
4. ***Komisija podupire države članice pružanjem primjerâ dobre prakse u pogledu savjetovanja o planovima u skladu s člankom 6. stavkom 4.***

Članak 6.

Sadržaj socijalnih planova za klimatsku politiku

1. U planu se utvrđuju ■ sljedeći elementi:
 - (a) konkretne mjere i ulaganja u skladu s ***člancima 4. i 8.*** za smanjenje učinaka iz točke (d) ovoga stavka zajedno s objašnjenjem načina na koji bi te mjere i ulaganja djelotvorno doprinijeli postizanju ciljeva utvrđenih u članku 3. unutar općeg okvira relevantnih ■ politika države članice;
 - (b) ***ako je to relevantno***, konkretne, ***uzajamno koherentne i ojačane*** popratne mjere ■ za provedbu mjera i ulaganja te smanjenje učinaka iz točke (d) ■ ;

- (c) *informacije o postojećem ili planiranom financiranju mjera i ulaganja iz drugih Unijinih, međunarodnih, javnih ili, ako je to relevantno, privatnih izvora koji doprinose mjerama i ulaganjima utvrđenima u planu, uključujući informacije o privremenoj izravnoj potpori dohotku;*
- (d) *procjena vjerojatnih učinaka povećanja cijena koje proizlazi iz uključivanja emisija stakleničkih plinova iz zgrada i cestovnog prometa u područje primjene Direktive 2003/87/EZ na kućanstva, posebno na učestalost energetske siromaštva i siromaštva u pogledu prijevoza, te na mikropoduzeća; te se učinke mora analizirati na odgovarajućoj teritorijalnoj razini kako je definirala svaka država članica, uz uzimanje u obzir nacionalnih posebnosti i elemenata kao što su pristup javnom prijevozu i osnovnim uslugama te utvrđivanje najpogođenijih područja* ■ *;*
- (e) *procijenjeni broj ranjivih kućanstava i utvrđivanje ranjivih kućanstava, ranjivih mikropoduzeća i ranjivih korisnika usluga prijevoza;*
- (f) *objašnjenje načina na koji se definicije energetske siromaštva i siromaštva u pogledu prijevoza moraju primjenjivati na nacionalnoj razini;*

- (g) ako su planom predviđene mjere iz članka 4. stavka 3., kriteriji za utvrđivanje prihvatljivih krajnjih primatelja, predviđeni rok za dotične mjere i njihovo obrazloženje na temelju kvantitativne procjene i kvalitativnog objašnjenja načina na koji se očekuje da će se tim mjerama smanjiti energetska siromaštvo, siromaštvo u pogledu prijevoza te ranjivost kućanstava ─ uslijed povećanja cijena goriva za cestovni promet i grijanje;
- (h) predviđene ključne etape, ciljne vrijednosti i indikativni **sveobuhvatni** vremenski okvir za provedbu mjera i ulaganja koji se moraju dovršiti do 31. srpnja 2032.;
- (i) ***ako je to primjenjivo, vremenski okvir za postupno smanjenje potpore za vozila s niskim emisijama;***
- (j) procijenjeni ukupni troškovi plana popraćeni odgovarajućim ─ obrazloženjem i objašnjenjima načina na koji su usklađeni s načelom troškovne učinkovitosti i razmjerni očekivanom učinku plana;

- (k) predviđen nacionalni doprinos procijenjenim ukupnim troškovima plana, izračunan u skladu s člankom 15.;
- (l) osim za mjere iz članka 4. stavka 3., objašnjenje načina na koji se planom osigurava da se nijednom mjerom ili nijednim ulaganjem ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852;
- (m) mehanizmi koje je dotična država članica uspostavila za djelotvorno praćenje i provedbu plana, posebno predloženih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti, ***relevantni zajednički pokazatelji iz Priloga IV te, ako nijedan od tih pokazatelja nije relevantan za određenu mjeru ili ulaganje, dodatni pojedinačni pokazatelji koje je predložila dotična država članica;***

- (n) kada je riječ o izradi i, ovisno o slučaju, provedbi plana, sažetak postupka javnog savjetovanja *iz članka 5.;*
- (o) objašnjenje sustava države članice za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevara, korupcije i sukoba interesa pri upotrebi *dodijeljenih financijskih sredstava* stavljenih na raspolaganje u okviru Fonda te mehanizama čiji je cilj izbjegavanje dvostrukog financiranja iz Fonda i drugih programa Unije;
- (p) *ako je to primjenjivo i relevantno, objašnjenje načina na koji su u planu uzete u obzir geografske posebnosti, kao što su otoci, najudaljenije regije i područja, ruralna ili udaljena područja, manje dostupne periferije, planinska područja ili područja koja zaostaju;*
- (q) *ako je to relevantno, objašnjenje načina na koji će se mjerama i ulaganjima nastojati riješiti pitanje rodne neravnopravnosti.*

2. *Plan može sadržavati djelovanja tehničke pomoći potrebna za djelotvorno upravljanje mjerama i ulaganjima i djelotvornu provedbu mjera i ulaganja.*
3. Plan mora biti usklađen s informacijama i obvezama koje je država članica preuzela u okviru:
- (a) Akcijskog plana za provedbu europskog stupa socijalnih prava; ■
 - (b) vlastitih programâ kohezijske politike na temelju Uredbe (EU) **2021/1060**;
 - (c) vlastitog plana za oporavak i otpornost na temelju Uredbe (EU) 2021/241;
 - (d) vlastitog *plana* obnove **zgrada** na temelju direktive Europskog parlamenta i Vijeća o energetskeim svojstvima zgrada (preinaka);
 - (e) vlastitog ažuriranog integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskeg plana na temelju Uredbe (EU) 2018/1999; *i*
 - (f) *vlastitog teritorijalnog* plana za pravednu tranziciju na temelju Uredbe (EU) 2021/1056.

4. *Tijekom izrade planova* Komisija *organizira* razmjenu dobre prakse, *među ostalim u području troškovno učinkovitih mjera i ulaganja koje treba uključiti u planove*. Države članice mogu zatražiti ■ tehničku potporu u okviru Europskog instrumenta za lokalnu energetska podršku (ELENA), uspostavljenog sporazumom između Komisije i Europske investicijske banke 2009., ili u okviru Instrumenta za tehničku potporu, uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća³⁰.
5. Za potrebe stavka 1. točke (l) ovog članka Komisija državama članicama pruža tehničke smjernice koje su prilagođene području primjene Fonda u vezi s usklađenosti mjera i ulaganja s načelom nenanošenja bitne štete u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852.

³⁰ Uredba (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. veljače 2021. o uspostavi Instrumenta za tehničku potporu (SL L 57, 18.2.2021., str. 1.).

6. *Kako bi pomogla državama članicama u pružanju informacija iz stavka 1. točke (d) ovog članka, Komisija utvrđuje zajedničku vrijednost koju se mora uzeti u obzir kao procjenu za cijenu ugljika koja proizlazi iz uključivanja emisija stakleničkih plinova iz zgrada, cestovnog prometa i dodatnih sektora u područje primjene Direktive 2003/87/EZ.*
7. Svaka država članica *za plan upotrebljava predložak iz Priloga V.*

POGLAVLJE III.

POTPORA IZ FONDA ZA SOCIJALNE PLANOVE ZA KLIMATSKU POLITIKU

Članak 7.

Načela kojima se uređuje Fond

1. Iz Fonda se pruža financijska potpora državama članicama za financiranje mjera i ulaganja utvrđenih u njihovim planovima.

2. Isplata financijske potpore na temelju stavka 1. ovog članka svakoj državi članici uvjetuje se time da dotična država članica postigne ključne etape i ciljne vrijednosti za mjere i ulaganja ***u skladu s člankom 8. ove Uredbe***. Te ključne etape i ciljne vrijednosti moraju biti usklađene s klimatskim ciljevima Unije i ***ciljem utvrđenim u Uredbi (EU) 2021/1119, a osobito obuhvaćaju:***
- (a) energetska učinkovitost;
 - (b) obnovu zgrada;
 - (c) mobilnost i prijevoz s nultim i niskim emisijama;
 - (d) smanjenje emisija stakleničkih plinova;
 - (e) smanjenje broja ranjivih kućanstava, posebno energetska siromašnih kućanstava, ranjivih mikropoduzeća i ranjivih korisnika usluga prijevoza **■**.
3. Iz Fonda se podupiru samo mjere i ulaganja koji su u skladu s načelom nenanošenja bitne štete u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852.
4. ***Mjerama i ulaganjima koji se podupiru iz Fonda mora se smanjivati ovisnost o fosilnim gorivima i, ako je to relevantno, doprinositi provedbi europskog stupa socijalnih prava te održivim i kvalitetnim radnim mjestima u područjima koja su obuhvaćena mjerama i ulaganjima u okviru Fonda.***

Članak 8.

Prihvatljive mjere i prihvatljiva ulaganja koje treba uključiti u ■ socijalne planove za klimatsku politiku

1. Država članica može *u procijenjene ukupne troškove plana* uključiti *sljedeće* mjere i *ulaganja s trajnim učincima pod uvjetom da prije svega budu usmjereni na ranjiva kućanstva, ranjiva mikropoduzeća ili ranjive korisnike usluga prijevoza i da se njima namjerava:*

■

- (a) poduprijeti obnova zgrada, osobito za ranjiva kućanstva i ranjiva mikropoduzeća u zgradama s najlošijim energetskeim svojstvima, *i među ostalim za najmoprimce i osobe koje žive u objektima socijalnog stanovanja;*
- (b) *poduprijeti pristup cjenovno pristupačnom i energetskei učinkovitom stanovanju, što uključuje socijalno stanovanje;*
- (c) doprinijeti dekarbonizaciji, na primjer putem elektrifikacije grijanja i hlađenja zgrada te kuhanja u zgradama, *osiguravanjem pristupa cjenovno pristupačnim i energetskei učinkovitim sustavima* te integracijom *proizvodnje i skladištenja obnovljive energije, među ostalim putem zajednica obnovljive energije, energetskei zajednica građana i drugih aktivnih kupaca, kako bi se promicalo prihvaćanje potrošnje vlastite energije iz obnovljivih izvora, kao što su dijeljenje energije i uzajamno trgovanje (peer-to-peer trading) energijom iz obnovljivih izvora, priključivanje na pametne mreže i mreže centraliziranog grijanja, čime se doprinosi postizanju uštede energije ili smanjenju energetskei siromaštva;*
- (d) *osigurati ciljane, dostupne i cjenovno pristupačne informacije, obrazovanje, osvješćivanje i savjetovanje o troškovno učinkovitim mjerama i ulaganjima, dostupnoj potpori za obnovu zgrada i energetskei učinkovitost te o održivim i cjenovno pristupačnim alternativama u pogledu mobilnosti i prijevoza;*

- (e) poduprijeti javne i privatne subjekte, ***uključujući pružatelje usluga socijalnog stanovanja, osobito javno-privatne zadruge***, u razvoju i pružanju pristupačnih rješenja za ■ energetske učinkovitost i odgovarajućih instrumenata financiranja u skladu sa socijalnim ciljevima Fonda;

- (f) omogućiti pristup vozilima s nulnim i niskim emisijama i biciklima, ***uz istodobno očuvanje tehnološke neutralnosti***, uključujući financijsku potporu ili fiskalne poticaje za njihovu kupnju i za odgovarajuću javnu i privatnu infrastrukturu, ***a osobito, ako je to relevantno, kupnju vozila s nulnim i niskim emisijama, infrastrukturu za punjenje i opskrbu, i razvoj tržišta rabljenih vozila s nulnim emisijama; države članice nastoje osigurati da, ako vozila s nulnim emisijama predstavljaju cjenovno pristupačno i izvedivo rješenje, u svojim planovima daju prednost potpori za takva vozila;***
- (g) ***potaknuti korištenje cjenovno pristupačnog i dostupnog javnog prijevoza te poduprijeti privatne i javne subjekte, uključujući zadruge, u razvoju i pružanju održive mobilnosti na zahtjev, usluga zajedničke mobilnosti i mogućnosti aktivne mobilnosti.***

I

2. *Države članice mogu u procijenjene ukupne troškove planova uključiti troškove mjera u okviru kojih se ranjivim kućanstvima i ranjivim korisnicima usluga prijevoza pruža izravna potpora dohotku kako bi se smanjio učinak povećanja cijena goriva za cestovni promet i grijanje. Takva potpora mora biti privremena i s vremenom se smanjivati. Države članice mogu pružati privremenu izravnu potporu dohotku ako njihovi planovi sadržavaju mjere ili ulaganja usmjerena na ta ranjiva kućanstva i te ranjive korisnike usluga prijevoza u skladu s člankom 8. stavkom 1. ove Uredbe. Takva potpora mora biti ograničena na izravan učinak uključivanja emisija stakleničkih plinova iz zgrada i cestovnog prometa u područje primjene Direktive 2003/87/EZ. Troškovi mjera u okviru kojih se pruža privremena izravna potpora dohotku ne smiju činiti više od 37,5 % procijenjenih ukupnih troškova plana, kako je navedeno u članku 6. stavku 1. točki (j) ove Uredbe.*
3. *Države članice mogu u procijenjene ukupne troškove planova uključiti troškove tehničke pomoći za pokrivanje izdataka povezanih s aktivnostima osposobljavanja, programiranja, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije koje su potrebne za upravljanje Fondom i postizanje njegovih ciljeva, kao što su studije, izdaci povezani s informacijskim tehnologijama (IT), javno savjetovanje s dionicima te informacijska i komunikacijska djelovanja. Troškovi takve tehničke pomoći smiju iznositi do 2,5 % procijenjenih ukupnih troškova plana, kako je navedeno u članku 6. stavku 1. točki (j).*

Članak 9.

Prenošenje koristi na kućanstva, mikropoduzeća i korisnike usluga prijevoza

1. Države članice mogu **u planove** uključiti potporu koja se pruža **putem** javnih ili privatnih subjekata koji nisu ranjiva kućanstva, ranjiva mikropoduzeća ni ranjivi **korisnici** usluga prijevoza pod uvjetom da ti subjekti provode mjere i ulaganja koji u konačnici donose koristi ranjivim kućanstvima, ranjivim mikropoduzećima ili ranjivim korisnicima usluga prijevoza.
2. Države članice uvode potrebne zakonske i ugovorne zaštitne mjere kako bi osigurale da se cjelokupna korist prenese na **ranjiva** kućanstva, **ranjiva** mikropoduzeća ili **ranjive** korisnike usluga prijevoza.

Članak 10.

Sredstva Fonda

1. Za provedbu Fonda za *razdoblje od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2032. stavlja se na raspolaganje maksimalni iznos od 65 000 000 000 EUR u tekućim cijenama, u skladu s člankom 10.a stavkom 8.b i člankom 30.d stavcima 3. i 4. Direktive 2003/87/EZ. Taj iznos čini vanjske namjenske prihode za potrebe članka 21. stavka 5. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, ne dovodeći u pitanje članak 30.d stavak 4. šesti podstavak Direktive 2003/87/EZ.*

Godišnji iznosi dodijeljeni Fondu unutar granica maksimalnog iznosa utvrđenog u prvom podstavku ovog stavka ne smiju premašiti iznose iz članka 30.d stavka 4. četvrtog podstavka Direktive 2003/87/EZ.

Ako je sustav trgovanja emisijama uspostavljen u skladu s poglavljem IV.a Direktive 2003/87/EZ odgođen do 2028. u skladu s člankom 30.k te direktive, Fondu se na raspolaganje stavlja maksimalni iznos od 54 600 000 000 EUR, a godišnji iznosi dodijeljeni Fondu ne smiju premašiti odgovarajuće iznose iz članka 30.d stavka 4. petog podstavka Direktive 2003/87/EZ.

2. *Odstupajući od članka 22. stavka 2. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 i ne dovodeći u pitanje članak 19. ove Uredbe, odobrena sredstva za preuzimanje obveza koja pokrivaju relevantni maksimalni iznos iz stavka 1. ovog članka automatski se stavljaju na raspolaganje na početku svake financijske godine, počevši od 1. siječnja 2026., do odgovarajućih primjenjivih godišnjih iznosa iz stavka 1. drugog i trećeg podstavka.*
3. Iznosi iz **stavka 1.** također mogu obuhvaćati izdatke koji se odnose na aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije, koje su potrebne za upravljanje Fondom i postizanje njegovih ciljeva, osobito studije, sastanke stručnjaka, savjetovanja s dionicima te informacijska i komunikacijska djelovanja, uključujući inkluzivna djelovanja informiranja javnosti i institucijsku komunikaciju o političkim prioritetima Unije, u mjeri u kojoj se odnose na ciljeve ove Uredbe, izdatke povezane s IT mrežama za obradu i razmjenu informacija, institucijske alate informacijske tehnologije i sve ostale izdatke tehničke i administrativne pomoći koji nastanu Komisiji pri upravljanju Fondom. Izdaci mogu obuhvaćati i troškove drugih popratnih aktivnosti, kao što su kontrola kvalitete i praćenje projekata na terenu, te troškove istorazinskih savjetovanja i stručnjakâ za ocjenu i provedbu prihvatljivih djelovanja.

Članak 11.

Sredstva iz programa i za programe s podijeljenim upravljanjem te upotreba sredstava

1. Sredstva dodijeljena državama članicama u okviru podijeljenog upravljanja mogu se na njihov zahtjev prenijeti u Fond, podložno uvjetima utvrđenima u relevantnim odredbama Uredbe (EU) 2021/1060. Komisija izravno izvršava ta sredstva u skladu s člankom 62. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. Ta se sredstva upotrebljavaju isključivo u korist dotične države članice.
2. ***Države članice mogu u svojim planovima podnesenima u skladu s člankom 4. stavkom 1. ove Uredbe zahtijevati prijenos do 15 % njihove maksimalne godišnje dodjele financijskih sredstava u fondove u okviru podijeljenog upravljanja predviđene u Uredbi (EU) 2021/1060. Prenesena sredstva služe financiranju mjera i ulaganja iz članka 8. ove Uredbe, a izvršavaju se u skladu s pravilima fondova u koje se sredstva prenose. Države članice prenose sredstva izmjenom jednog ili više programa, osim za programe u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg), u skladu s člankom 26.a Uredbe (EU) 2021/1060, a sredstva se izvršavaju u skladu s pravilima utvrđenima u toj uredbi i pravilima o fondova u koje se sredstva prenose.***

3. Države članice provedbu mjera i ulaganja za koja se dodjeljuju sredstva iz Fonda mogu povjeriti upravljačkim tijelima ■ programa kohezijske politike iz Uredbe (EU) **2021/1060**, ako je to primjenjivo s obzirom na sinergiju s tim programima kohezijske politike i u skladu s ciljevima Fonda. Države članice u svojim planovima navode svoju namjeru da tim tijelima povjere provedbu. ***U takvim slučajevima smatra se da su postojeći sustavi upravljanja i kontrole koje su države članice uspostavile i priopćile Komisiji u skladu sa zahtjevima ove Uredbe.***
4. Države članice mogu u svoje planove, kao dio procijenjenih ukupnih troškova, uključiti plaćanja za dodatnu tehničku potporu u skladu s člankom 7. Uredbe (EU) 2021/240 i iznos novčanog doprinosa za potrebe odjeljka „države članice” u skladu s relevantnim odredbama Uredbe (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća³¹. Ti troškovi ne smiju premašiti 4 % maksimalnih dodijeljenih financijskih sredstava za plan, a relevantne mjere, kako su utvrđene u planu, moraju biti u skladu s ovom Uredbom.

³¹ Uredba (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi programa InvestEU i izmjeni Uredbe (EU) 2015/1017 (SL L 107, 26.3.2021., str. 30.).

Članak 12.

Provedba

Komisija provodi Fond u okviru izravnog upravljanja u skladu s relevantnim pravilima donesenima na temelju članka 322. UFEU-a, a osobito u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046 i Uredbom (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. ***o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije.***

Članak 13.

Dodatnost i dodatno financiranje

1. Potporom iz Fonda dopunjuje se potpora koja se pruža u okviru drugih fondova, programa i instrumenata Unije. Mjere i ulaganja koji se podupiru u okviru Fonda mogu primiti potporu iz drugih fondova, programa i instrumenata Unije pod uvjetom da se takvom potporom ne pokrivaju isti troškovi.
2. Potporom iz Fonda, ***među ostalim privremenom izravnom potporom dohotku iz članka 4. stavka 3.,*** dopunjuju se redoviti nacionalni proračunski rashodi te ona nije zamjena za te rashode.
3. ***Kada je riječ o tehničkoj pomoći državama članicama, administrativni troškovi izravno povezani s provedbom plana ne smatraju se redovitim nacionalnim proračunskim rashodima.***

Članak 14.

Maksimalna dodijeljena financijska sredstva

1. Maksimalna dodijeljena financijska sredstva izračunavaju se za svaku državu članicu ***u skladu s člankom 10. i*** kako je navedeno u prilogima I. i II.
2. Svaka država članica može za provedbu svojeg plana podnijeti zahtjev u vrijednosti do maksimalnog iznosa dodijeljenih financijskih sredstava.

Članak 15.

Nacionalni doprinos procijenjenim ukupnim troškovima

Države članice doprinose najmanje **25 %** procijenjenih ukupnih troškova svojih planova.

I

Članak 16.

Ocjena Komisije

1. Komisija ocjenjuje plan i, ako je to primjenjivo, sve izmjene tog plana koje je država članica dostavila u skladu s člankom 18. radi provjere usklađenosti s ovom Uredbom. Tijekom provedbe te ocjene Komisija blisko surađuje s dotičnom državom članicom. Komisija može iznijeti opažanja ili zatražiti dodatne informacije ***u roku od dva mjeseca od datuma na koji je država članica podnijela plan***. Država članica dostavlja zatražene dodatne informacije te može prema potrebi revidirati plan, među ostalim i nakon što ga je podnijela. Država članica i Komisija mogu se dogovoriti o razumnom produljenju roka za ocjenu ako je to potrebno.
2. ***Komisija ocjenjuje ispunjavaju li se prijenosima zatraženima u skladu s člankom 11. ciljevi ove Uredbe.***
3. Komisija ocjenjuje relevantnost, djelotvornost, učinkovitost i koherentnost plana ***uzimajući u obzir posebne izazove i dodijeljena financijska sredstva države članice***, kako slijedi:
 - (a) za potrebe ocjene relevantnosti Komisija uzima u obzir sljedeće kriterije:

- i. odgovara li se planom *primjereno* na **█** socijalni učinak i izazove s kojima se zbog *uključivanja emisija stakleničkih plinova iz* zgrada i cestovnog prometa *u područje primjene* Direktive 2003/87/EZ suočavaju ranjiva kućanstva, ranjiva mikropoduzeća i ranjivi korisnici usluga prijevoza u dotičnoj državi članici, a osobito energetske siromašna kućanstva *ili kućanstva pogođena siromaštvom u pogledu prijevoza*, uzimajući u obzir izazove utvrđene u Komisijinim ocjenama ažuriranja integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana dotične države članice i njezina napretka na temelju članka 9. stavka 3. te članka 13. i 29. Uredbe (EU) 2018/1999, kao i u preporukama Komisije državama članicama izdanim na temelju članka 34. Uredbe (EU) 2018/1999 s obzirom na *Unijine klimatske i energetske ciljeve do 2030. i dugoročni cilj klimatske neutralnosti u Uniji najkasnije do 2050.*;
- ii. očekuje li se da će se planom osigurati da se *mjerama i ulaganjima* uključenima u plan *ne nanosi* bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 *i pomaže li plan u smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima*;
- iii. sadržava li plan mjere i ulaganja kojima se doprinosi zelenoj tranziciji, među ostalim rješavanju *socijalnih učinaka i* izazova koji iz toga proizlaze, a osobito ostvarivanju *Unijinih klimatskih i energetskih ciljeva do 2030. i dugoročnog cilja klimatske neutralnosti u Uniji najkasnije do 2050.* te postizanju ključnih etapa Unijine strategije za održivu i pametnu mobilnost do 2030.;

- (b) za potrebe ocjene djelotvornosti Komisija uzima u obzir sljedeće kriterije:
- i. očekuje li se da će plan u državi članici imati trajan učinak na izazove koje se njime nastoji riješiti, ***u skladu s Unijinim klimatskim i energetske ciljevima do 2030. i dugoročnim ciljem klimatske neutralnosti u Uniji najkasnije do 2050.,*** a posebno na ranjiva kućanstva, ranjiva mikropoduzeća i ranjive korisnike usluga prijevoza, osobito energetske siromašna kućanstva ***ili kućanstva pogođena siromaštvom u pogledu prijevoza;***
 - ii. očekuje li se da će se aranžmanima koje je predložila država članica osigurati djelotvorno praćenje i provedba plana, uključujući predviđeni vremenski okvir, ključne etape i ciljne vrijednosti te povezane pokazatelje;

- iii. jesu li mjere i ulaganja koje je predložila država članica dosljedni i u skladu sa zahtjevima direktive Europskog parlamenta i Vijeća o energetskej učinkovitosti (preinaka), Direktive (EU) 2018/2001, ***uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uvođenju infrastrukture za alternativna goriva i stavljanju izvan snage*** Direktive 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća, Direktive (EU) **2009/33** Europskog parlamenta i Vijeća³² te Direktive 2010/31/EU; *i*
- iv. *potiču li se mjerama i ulaganjima koje je predložila država članica komplementarnost, sinergija, koherentnost i usklađenost s instrumentima Unije iz članka 6. stavka 3.;*

³² ***Direktiva 2009/33/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju čistih i energetski učinkovitih vozila u cestovnom prijevozu (SL L 120, 15.5.2009., str. 5.).***

- (c) za potrebe ocjene učinkovitosti Komisija uzima u obzir sljedeće kriterije:
- i. je li obrazloženje iznosa procijenjenih ukupnih troškova plana koje je navela država članica razumno, uvjerljivo, u skladu s načelom troškovne učinkovitosti te razmjerno očekivanom nacionalnom okolišnom i socijalnom učinku, uzimajući istodobno u *obzir nacionalne posebnosti koje bi mogle utjecati na troškove navedene u planu*;
 - ii. očekuje li se da će se aranžmanima koje je predložila država članica spriječiti, otkriti i ispraviti korupcija, prijevare i sukobi interesa pri korištenju *dodijeljenih financijskih sredstava* stavljenih na raspolaganje u okviru Fonda, što uključuje aranžmane čiji je cilj izbjegavanje dvostrukog financiranja iz Fonda i **■** drugih programa Unije;
 - iii. jesu li ključne etape i ciljne vrijednosti koje je predložila država članica učinkovite s obzirom na područje primjene, ciljeve i prihvatljiva djelovanja Fonda;
- (d) **■** za potrebe ocjene koherentnosti Komisija uzima u obzir sadržava li plan mjere i ulaganja koji čine koherentno djelovanje.

Članak 17.

Odluka Komisije

1. Na temelju ocjene **provedene** u skladu s člankom 16. Komisija o planu države članice odlučuje provedbenim aktom **najkasnije pet** mjeseci od datuma podnošenja tog plana u skladu s člankom 4. stavkom 1. ■
2. Ako Komisija pozitivno ocijeni **plan, provedbenim aktom iz stavka 1.** utvrđuje se sljedeće:
 - (a) mjere i ulaganja koje država članica mora provesti, iznos procijenjenih ukupnih troškova plana te ključne etape i ciljne vrijednosti;
 - (b) **maksimalna** financijska sredstva dodijeljena u skladu s člankom **14.** stavkom **1.** koja se moraju isplatiti u obrocima, **u skladu s člankom 20.**, nakon što je država članica u zadovoljavajućoj mjeri postigla relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđene u vezi s provedbom plana ■ ;
 - (c) nacionalni doprinos;
 - (d) aranžmani i vremenski okvir za praćenje i provedbu plana, uključujući, ako je to relevantno, mjere potrebne za usklađivanje s člankom 21.;
 - (e) relevantni pokazatelji povezani s postizanjem predviđenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti; **i**
 - (f) aranžmani kojima se Komisiji omogućuje ■ pristup osnovnim relevantnim podacima.

3. **Maksimalna** dodijeljena financijska sredstva iz stavka 2. točke (b) ovog članka određuju se na temelju procijenjenih ukupnih troškova plana koji je predložila država članica, kako je ocijenjen s obzirom na kriterije utvrđene u članku 16. stavku 3. ■

Iznos **maksimalnih** dodijeljenih financijskih sredstava iz stavka 2. točke (b) ovog članka utvrđuje se kako slijedi:

- (a) ako je plan u zadovoljavajućoj mjeri usklađen s kriterijima utvrđenima u članku 16. stavku 3., a iznos procijenjenih ukupnih troškova **plana** umanjen za nacionalni doprinos jednak je maksimalnim dodijeljenim financijskim sredstvima iz članka 14. stavka 1. za tu državu članicu ili je viši od tih financijskih sredstava, financijska sredstva dodijeljena državi članici jednaka su ukupnom iznosu maksimalnih dodijeljenih financijskih sredstava iz članka **14.** stavka **1.**;
- (b) ako je plan u zadovoljavajućoj mjeri usklađen s kriterijima utvrđenima u članku 16. stavku 3., a iznos procijenjenih ukupnih troškova **plana** umanjen za nacionalni doprinos niži je od maksimalnih dodijeljenih financijskih sredstava iz članka 14. stavka 1. za tu državu članicu, financijska sredstva dodijeljena državi članici jednaka su iznosu procijenjenih ukupnih troškova **plana** umanjenom za nacionalni doprinos;
- (c) ako je plan u zadovoljavajućoj mjeri usklađen s kriterijima utvrđenima u članku 16. stavku 3., ali se u ocjeni utvrde nedostaci u sustavima unutarnje kontrole, Komisija može zahtijevati da države članice **u plan uključe** dodatne **mjere za uklanjanje tih nedostataka i da ih provedu** prije prve isplate;

(d) ako plan nije u zadovoljavajućoj mjeri usklađen s kriterijima utvrđenima u članku 16. stavku 3., državi članici ne dodjeljuju se financijska sredstva.

4. Ako Komisija negativno ocijeni plan, u odluci iz stavka 1. navode se razlozi za tu negativnu ocjenu. Nakon što uzme u obzir ocjenu Komisije, država članica ponovno podnosi plan.

Članak 18.

Izmjena socijalnih planova za klimatsku politiku

1. Ako država članica zbog objektivnih okolnosti, osobito zbog stvarnih izravnih učinaka ***uključivanja emisija stakleničkih plinova iz zgrada i cestovnog prometa u područje primjene*** Direktive 2003/87/EZ, više ne može u cijelosti ili djelomično ostvariti plan, uključujući relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti, ***ili ga mora znatno prilagoditi***, dotična država članica Komisiji ***podnosi*** izmijenjeni plan kako bi u njega uključila potrebne i propisno opravdane promjene. Države članice mogu za izradu izmijenjenog plana zatražiti tehničku potporu ***u skladu s člankom 11. stavkom 4.***

2. Komisija ocjenjuje izmijenjeni plan u skladu s člankom 16.
3. Ako pozitivno ocijeni izmijenjeni plan, Komisija u skladu s člankom 17. stavkom 1. ***provedbenim aktom donosi odluku u kojoj se navode razlozi za njezinu pozitivnu ocjenu. Odstupajući od članka 17. stavka 1., Komisija odluku iz ovog stavka donosi u roku od tri mjeseca od datuma na koji je dotična država članica podnijela izmijenjeni plan.***
4. Ako negativno ocijeni izmijenjeni plan, Komisija ga odbija u roku iz stavka 3. nakon što je dotičnoj državi članici omogućila da dostavi svoja opažanja u roku od tri mjeseca od datuma dostave obavijesti o Komisijinoj ocjeni izmijenjenog plana.
5. Svaka država članica do 15. ožujka **2029.** procjenjuje primjerenost svojeg plana s obzirom na stvarne izravne učinke ***uključivanja emisija stakleničkih plinova iz*** zgrada i cestovnog prometa ***u područje primjene*** Direktive 2003/87/EZ. Te se procjene dostavljaju Komisiji ***zajedno s*** integriranim nacionalnim energetske i klimatskim izvješćima o napretku na temelju članka 17. Uredbe (EU) 2018/1999.

6. *U slučaju manjih prilagodbi plana koje predstavljaju povećanje ili smanjenje ciljne vrijednosti utvrđene u planu za manje od 5 %, kao što su manja ažuriranja mjera i ulaganja utvrđenih u planu ili ispravak pogrešaka u pisanju, država članica o takvim izmjenama obavješćuje Komisiju.*

Članak 19.

Preuzimanje obveza za dodijeljena financijska sredstva

1. Nakon što donese **pozitivnu** odluku kako je navedeno u članku 17. Komisija s dotičnom državom članicom u primjerenom roku sklapa sporazum koji čini pojedinačnu pravnu obvezu u smislu Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 **za** razdoblje **2026. – 2032., ne dovodeći u pitanje članak 30.d stavak 4. i članke 30.i i 30.k Direktive 2003/87/EZ.** Taj se sporazum sklapa najranije godinu dana prije godine u kojoj počinju dražbe u skladu s poglavljem IV.a Direktive 2003/87/EZ **ili dvije godine prije te godine, u slučajevima u kojima se primjenjuje članak 10. stavak 1. treći podstavak ove Uredbe.**

2. Proračunske obveze mogu se temeljiti na ukupnim obvezama i, prema potrebi, mogu se rasporediti na godišnje obroke tijekom nekoliko godina.

Članak 20.

Pravila o plaćanjima, suspenziji i otkazivanju sporazumâ o dodijeljenim financijskim sredstvima

1. Dodijeljena financijska sredstva isplaćuju se državi članici na temelju ovog članka nakon postizanja relevantnih dogovorenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti navedenih u planu, kako su odobrene u skladu s člankom 17., i podložno dostupnosti sredstava. Nakon takvog postizanja relevantnih dogovorenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti država članica Komisiji podnosi propisno obrazložen zahtjev za plaćanje. Država članica podnosi takve zahtjeve za plaćanje Komisiji jedanput ili dvaput godišnje, do 31. srpnja ***odnosno do 31. prosinca.***

2. *Nakon što od države članice primi zahtjev za plaćanje, Komisija ocjenjuje* jesu li relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđene u odluci Komisije iz članka 17. postignute u zadovoljavajućoj mjeri. Postizanje ključnih etapa i ciljnih vrijednosti u zadovoljavajućoj mjeri podrazumijeva da dotična država članica nije poništila mjere povezane s ključnim etapama i ciljnim vrijednostima koje su prethodno postignute u zadovoljavajućoj mjeri. ■
3. Ako pozitivno ocijeni *pojedinačni zahtjev za plaćanje*, Komisija donosi *pojedinačnu* odluku kojom se odobrava isplata dodijeljenih financijskih sredstava u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046, *podložno dostupnosti sredstava i osiguravajući pritom jednako postupanje prema državama članicama. Komisija pojedinačnu odluku donosi najranije dva mjeseca, a najkasnije tri mjeseca nakon relevantnog roka za podnošenje zahtjeva za plaćanje u skladu sa stavkom 1. ovog članka.*

4. Ako Komisija na temelju ocjene iz stavka 3. utvrdi da ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđene u odluci Komisije iz članka 17. nisu postignute u zadovoljavajućoj mjeri, suspendira se isplata dijela iznosa dodijeljenih financijskih sredstava koji je ***razmjeran ciljnoj vrijednosti ili ključnoj etapi koje nisu postignute***. Država članica može dostaviti svoja opažanja u roku od mjesec dana od dostave obavijesti o Komisijinoj ocjeni. ■

Suspenzija se ukida samo ako su ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđene u odluci Komisije iz članka 17. postignute u zadovoljavajućoj mjeri.

5. Odstupajući od članka 116. stavka 2. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, rok za plaćanje počinje teći od datuma dostave obavijesti o Komisijinoj odluci o odobravanju isplate dodijeljenih financijskih sredstava dotičnoj državi članici u skladu sa stavkom 3. ovog članka ili od datuma dostave obavijesti o ukidanju suspenzije u skladu sa stavkom 4. drugim podstavkom ovog članka.

6. Ako ključne etape i ciljne vrijednosti nisu postignute u zadovoljavajućoj mjeri u roku od **devet** mjeseci od suspenzije iz stavka 4. prvog podstavka, Komisija razmjerno smanjuje iznos dodijeljenih financijskih sredstava nakon što je državi članici omogućila da dostavi svoja opažanja u roku od dva mjeseca od dostave obavijesti o zaključcima Komisije u pogledu postizanja ključnih etapa i ciljnih vrijednosti.
7. Ako država članica u roku od **15** mjeseci od datuma sklapanja relevantnih sporazuma iz članka 19. ne postigne konkretan napredak u pogledu relevantnih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti, Komisija otkazuje te sporazume i opoziva iznos dodijeljenih financijskih sredstava, **ne dovodeći u pitanje članak 14. stavak 3. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046**. Komisija donosi odluku o otkazivanju tih sporazuma nakon što je državi članici omogućila da dostavi svoja opažanja u roku od dva mjeseca od dostave obavijesti o Komisijinoj ocjeni da nije postignut konkretan napredak.

8. *Sva plaćanja izvršavaju se do 31. prosinca 2033.*
9. *Odstupajući od članka 116. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 i stavka 5. ovog članka, ako u određenom krugu zahtjeva za plaćanje kako je navedeno u stavku 1. ovog članka prihodi namijenjeni Fondu u skladu s člankom 30.d stavkom 4. Direktive 2003/87/EZ nisu dovoljni za pokrivanje podnesenih zahtjeva za plaćanje, Komisija provodi plaćanje državama članicama na proporcionalnoj osnovi utvrđenoj kao udio dostupnih sredstava za plaćanje u ukupnim odobrenim plaćanjima. U sljedećem krugu zahtjeva za plaćanje Komisija daje prednost državama članicama koje imaju odgođena plaćanja iz prethodnog kruga zahtjeva za plaćanje, a tek kasnije novopodnesenim zahtjevima za plaćanje.*
10. *Odstupajući od članka 12. stavka 4. točke (c) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 i ne dovodeći u pitanje članak 30.d stavak 4. šesti podstavak Direktive 2003/87/EZ, Komisija državama članicama dodjeljuje iznose koji odgovaraju odobrenim sredstvima neiskorištenima do 31. prosinca 2033. u skladu s pravilima za raspodjelu emisijskih jedinica iz članka 30.d stavka 5. Direktive 2003/87/EZ kako bi se postigli ciljevi iz članka 3. ove Uredbe.*

Članak 21.

Zaštita financijskih interesa Unije

1. ***Pri provedbi planova države članice*** kao korisnice sredstava u okviru Fonda poduzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi zaštitile financijske interese Unije te kako bi osigurale da upotreba ***dodijeljenih financijskih sredstava*** u vezi s mjerama i ulaganjima koji se podupiru iz Fonda, ***među ostalim onima koje provode javni ili privatni subjekti koji nisu ranjiva kućanstva, ranjiva mikropoduzeća ni ranjivi korisnici usluga prijevoza u skladu s člankom 9.,*** bude u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom, osobito u pogledu sprečavanja, otkrivanja i ispravljanja prijevara, korupcije i sukoba interesa. U tu svrhu države članice osiguravaju djelotvoran i učinkovit sustav unutarnje kontrole kako je podrobnije utvrđen u Prilogu III. te povrat nepropisno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih iznosa. Države članice mogu se osloniti na svoje redovne nacionalne sustave upravljanja proračunom.
2. U sporazumima iz članka 19. utvrđuju se sljedeće obveze država članica:
 - (a) da redovito provjeravaju jesu li pružena financijska sredstva pravilno upotrijebljena u skladu sa svim primjenjivim pravilima i jesu li sve mjere ili ulaganja u okviru Plana pravilno provedeni u skladu sa svim primjenjivim pravilima, osobito u pogledu sprečavanja, otkrivanja i ispravljanja prijevara, korupcije i sukoba interesa;

- (b) da poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevара, korupcije i sukoba interesa kako je utvrđeno u članku 61. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, a kojima se šteti financijskim interesima Unije, te da pokreću pravne postupke za povrat zloupotrijebljenih sredstava, među ostalim u vezi sa svim mjerama ili ulaganjima provedenima u okviru Plana;
- (c) da uz zahtjev za plaćanje podnesu:
- i. izjavu o upravljanju u kojoj se navodi da su **dodijeljena financijska sredstva** upotrijebljena u predviđenu svrhu, da su informacije podnesene uz zahtjev za plaćanje potpune, točne i pouzdane te da uspostavljeni sustavi unutarnje kontrole pružaju potrebna jamstva da se **dodijeljenim financijskih sredstvima** upravljalo u skladu sa svim primjenjivim pravilima, osobito s pravilima o izbjegavanju sukoba interesa te sprečavanju prijevара, korupcije i dvostrukog financiranja iz Fonda i ■ drugih programa Unije u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja; i
 - ii. sažetak revizija provedenih u skladu s međunarodno prihvaćenim revizijskim standardima, uključujući opseg tih revizija u smislu iznosa obuhvaćene potrošnje i obuhvaćenog razdoblja te analizu utvrđenih nedostataka i svih poduzetih korektivnih mjera;

- (d) da u svrhu revizije i kontrole i radi pružanja usporedivih informacija o upotrebi **dodijeljenih financijskih sredstava** u vezi s mjerama i ulaganjima provedenima u okviru Plana prikupljaju, evidentiraju i pohranjuju u elektronički sustav sljedeće standardizirane kategorije podataka te da im omogućavaju pristup:
- i. imena krajnjih primatelja **dodijeljenih financijskih sredstava**, njihovi identifikacijski brojevi za PDV ili porezni identifikacijski brojevi i iznos financijskih sredstava dodijeljenih iz Fonda;
 - ii. imena ugovarateljâ i podugovarateljâ i njihovi identifikacijski brojevi za PDV ili porezni identifikacijski brojevi **te vrijednost ugovorâ** ako je krajnji primatelj **dodijeljenih financijskih sredstava** javni naručitelj u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom u području javne nabave **■** ;
 - iii. imena, prezimena, datumi rođenja i identifikacijski brojevi za PDV ili porezni identifikacijski brojevi stvarnih vlasnika primatelja **dodijeljenih financijskih sredstava** ili ugovarateljâ, kako su definirani u članku 3. točki 6. Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća³³;

³³ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

- iv. popis svih mjera i ulaganja provedenih u okviru Fonda s ukupnim iznosom javnog financiranja tih mjera i ulaganja te navođenje iznosa sredstava isplaćenih u okviru drugih fondova koji se financiraju iz proračuna Unije;
- (e) da izričito ovlaste Komisiju, OLAF, Revizorski sud i, ***u pogledu onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939***, EPPO da ostvaruju svoja prava kako je predviđeno u članku 129. stavku 1. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, da za sve krajnje primatelje ***dodijeljenih financijskih sredstava*** isplaćenih za provedbu mjera i ulaganja uključenih u plan, ili za sve druge osobe ili subjekte uključene u njihovu provedbu, uvedu obvezu da Komisiju, OLAF, Revizorski sud i, ako je to primjenjivo, EPPO izričito ovlaste da ostvaruju svoja prava kako je predviđeno u članku 129. stavku 1. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 te da uvedu slične obveze za sve krajnje primatelje isplaćenih sredstava;

- (f) da vode evidenciju u skladu s člankom 132. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, *pri čemu je referentna točka platna transakcija relevantna za dotičnu mjeru ili ulaganje.*

Informacije iz prvog podstavka točke (d) podtočke ii. zahtijevaju se samo ako je vrijednost javne nabave veća od pragova Unije utvrđenih u članku 4. Direktive 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća³⁴. Kada je riječ o podugovarateljima, te se informacije zahtijevaju samo:

- (a) za prvu razinu podugovaranja;*
- (b) ako su te informacije zabilježene u pogledu odgovarajućeg ugovaratelja; i*
- (c) za podugovore ukupne vrijednosti veće od 50 000 EUR.*

³⁴ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65).

3. Osobne podatke iz stavka 2. točke (d) ovog članka obrađuju države članice i Komisija u svrhu i tijekom odgovarajućeg trajanja postupaka davanja razrješnice, revizije i kontrole, te aktivnosti informiranja, komunikacije i vidljivosti povezanih s upotrebom **dodijeljenih financijskih sredstava** u vezi s provedbom sporazumâ iz članka 19. Osobne podatke mora se obrađivati u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 ili Uredbom (EU) 2018/1725, ovisno o tome koja je od te dvije uredbe primjenjiva. U okviru postupka davanja razrješnice Komisiji u skladu s člankom 319. UFEU-a Fond podliježe izvješćivanju u okviru integriranog financijskog izvješćivanja i izvješćivanja o odgovornosti iz članka 247. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 te, osobito, zasebno u okviru godišnjeg izvješća o upravljanju i uspješnosti.

4. U sporazumima iz članka 19. predviđa se i pravo Komisije da, u slučaju prijevare, korupcije i sukoba interesa koji utječu na financijske interese Unije i koje država članica nije ispravila ili u slučaju teške povrede obveze koja proizlazi iz takvih sporazuma, razmjerno umanju potporu iz Fonda i osigura povrat svih iznosa koji se duguju proračunu Unije.

Komisija pri odlučivanju o iznosu povrata i smanjenja poštuje načelo proporcionalnosti i uzima u obzir težinu prijevare, korupcije i sukoba interesa koji utječu na financijske interese Unije ili povrede obveze. Prije provedbe smanjenja Komisija daje mogućnost državi članici da dostavi svoja opažanja.

POGLAVLJE IV.

KOMPLEMENTARNOST, PRAĆENJE I EVALUACIJA

Članak 22.

Koordinacija i komplementarnost

Komisija i dotične države članice na način koji je razmjeran njihovim nadležnostima potiču sinergiju i osiguravaju djelotvornu koordinaciju Fonda s ■ programima i instrumentima Unije *iz članka 6. stavka 3. te s Modernizacijskim fondom iz članka 10.d Direktive 2003/87/EZ*. U tu svrhu:

- (a) osiguravaju komplementarnost, sinergiju, koherentnost i usklađenost različitih instrumenata na razini Unije te na nacionalnoj i, prema potrebi, *lokalnoj ili regionalnoj* razini, i u fazi planiranja i tijekom provedbe;
- (b) optimiziraju mehanizme koordinacije kako bi se izbjeglo udvostručavanje napora; i
- (c) osiguravaju blisku suradnju među onima koji su nadležni za provedbu i kontrolu na razini Unije te na nacionalnoj i, prema potrebi, *lokalnoj* ili regionalnoj razini kako bi se postigli ciljevi Fonda.

Članak 23.

Informiranje, komunikacija i vidljivost

1. Države članice podatke iz članka 21. stavka 2. točke (d) podtočaka i., ii. i iv. ove Uredbe objavljuju i ažuriraju na jedinstvenim internetskim stranicama u otvorenim i strojno čitljivim oblicima, kako je utvrđeno u članku 5. stavku 1. Direktive (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća³⁵, čime se omogućuje razvrstavanje, pretraživanje, izdvajanje, uspoređivanje i ponovna upotreba podataka. Informacije iz članka 21. stavka 2. točke (d) podtočaka i. i ii. ove Uredbe ne objavljuju se u slučajevima iz članka 38. stavka 3. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 ili **u slučaju** privremene izravne potpore dohotku **ranjivim kućanstvima**.
2. Primatelje potpore iz Fonda **obavještuje se o** podrijetlu tih sredstava, **među ostalim ako ta sredstva primaju putem posrednikâ. Te informacije uključuju amblem Unije i odgovarajuću izjavu o financiranju koja glasi „Financirano sredstvima Europske unije – Socijalni fond za klimatsku politiku” na dokumentima i komunikacijskim materijalima povezanim s provedbom mjere koji su namijenjeni primateljima. Primatelji potpore iz Fonda, osim potpore za fizičke osobe ili ako postoji rizik od objavljivanja poslovno osjetljivih informacija, osiguravaju vidljivost sredstava Unije, osobito pri promicanju djelovanja i njihovih rezultata, pružanjem koherentnih, djelotvornih i razmjernih ciljanih informacija različitoj publici, među ostalim medijima i javnosti.**

³⁵ Direktiva (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o otvorenim podacima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (SL L 172, 26.6.2019., str. 56.).

3. Komisija provodi informacijska i komunikacijska djelovanja koja se odnose na Fond na djelovanja poduzeta na temelju ove Uredbe i na postignute rezultate, među ostalim, prema potrebi i uz suglasnost nacionalnih tijela, zajedničkim komunikacijskim aktivnostima s nacionalnim tijelima i uredima predstavništva Europskog parlamenta i Komisije u dotičnoj državi članici.

Članak 24.

Praćenje provedbe

1. Svaka država članica svake dvije godine izvješćuje Komisiju o provedbi svojeg plana, ***istodobno sa*** svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim izvješćem o napretku na temelju članka 17. Uredbe (EU) 2018/1999 i u skladu s člankom 28. te uredbe. ***Praćenje provedbe usmjereno je na aktivnosti koje se provode u okviru plana i razmjerno je tim aktivnostima.*** Države članice ■ u svoje izvješće o napretku uključuju ***pokazatelje utvrđene u Prilogu IV.***

■

2. Komisija prati provedbu Fonda i mjeri postizanje njegovih ciljeva. Praćenje provedbe usmjereno je na aktivnosti koje se provode u okviru Fonda i razmjerno je tim aktivnostima.
3. Komisijinim sustavom za izvješćivanje o uspješnosti osigurava se učinkovito, djelotvorno i pravodobno prikupljanje podataka za praćenje provedbe aktivnosti i rezultata. U tu svrhu uvode se razmjerni zahtjevi u pogledu izvješćivanja za korisnike potpore iz Fonda.
4. Komisija *upotrebljava zajedničke pokazatelje* utvrđene u *Prilogu IV.* za izvješćivanje o napretku te u svrhu praćenja i evaluacije Fonda u pogledu postizanja ciljeva utvrđenih u članku 3.

Članak 25.

Transparentnost

- 1. Komisija bez nepotrebne odgode, istodobno i pod jednakim uvjetima Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja planove koje su podnijele države članice i odluke koje je ona objavila.***
- 2. Informacije koje Komisija dostavlja Vijeću u kontekstu ove Uredbe ili njezine provedbe istodobno se stavljaju na raspolaganje Europskom parlamentu, podložno aranžmanima o povjerljivosti ako je to potrebno.***
- 3. Nadležni odbori Europskog parlamenta mogu pozvati Komisiju da dostavi informacije o trenutačnom stanju njezine ocjene planova.***

Članak 26.

Socijalno-klimatski dijalog

- 1. *Kako bi se poboljšao dijalog među institucijama Unije, a posebno između Europskog parlamenta i Komisije, te kako bi se osigurale veća transparentnost i odgovornost, nadležni odbori Europskog parlamenta mogu dvaput godišnje pozvati Komisiju na raspravu o sljedećim temama:***
 - (a) *planovima koje su podnijele države članice;***
 - (b) *Komisijinoj ocjeni planova koje su podnijele države članice;***
 - (c) *stanju u pogledu postizanja ključnih etapa i ciljnih vrijednosti utvrđenih u planovima koje su podnijele države članice;***
 - (d) *postupcima plaćanja, suspenzije i otkazivanja, među ostalim i opažanjima koje su dostavile i korektivnim mjerama koje su poduzele države članice u cilju osiguravanja postizanja, u zadovoljavajućoj mjeri, ključnih etapa i ciljnih vrijednosti utvrđenih u planovima koje su podnijele.***
- 2. *Komisija uzima u obzir sve elemente koji proizlaze iz stajališta izraženih u okviru socijalno-klimatskog dijaloga, uključujući eventualne rezolucije Europskog parlamenta.***

POGLAVLJE V.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

Evaluacija i preispitivanje Fonda

1. ***Dvije godine nakon početka provedbe planova*** Komisija Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija dostavlja izvješće o evaluaciji provedbe i funkcioniranja Fonda, ***uzimajući u obzir rezultate iz prvih izvješća koje su države članice podnijele u skladu s člankom 24., te, prema potrebi, podnosi prijedloge izmjene ove Uredbe.***
2. U izvješću o evaluaciji ***iz stavka 1. osobito se ocjenjuje sljedeće:***
 - (a) ***mjera u kojoj su postignuti ciljevi Fonda utvrđeni u članku 3., učinkovitost upotrebe resursa i dodana vrijednost za Uniju;***
 - (b) ***za svaku pojedinu zemlju, učinkovitost mjera i ulaganja te korištenje izravne potpore dohotku s obzirom na postizanje ključnih etapa i ciljnih vrijednosti utvrđenih u planovima;***
 - (c) ***način na koji se definicije energetske siromaštva i siromaštva u pogledu prijevoza primjenjuju u državama članicama, na temelju informacija iz članka 6. stavka 1. točke (f), kao i potreba za izmjenom takvih definicija;***

(d) *kontinuirana relevantnost svih ciljeva te mjera i ulaganja utvrđenih u članku 8. s obzirom na učinak koji na emisije stakleničkih plinova imaju uključivanje emisija stakleničkih plinova iz zgrada i cestovnog prometa u područje primjene Direktive 2003/87/EZ i nacionalne mjere poduzete kako bi se ispunila obvezujuća godišnja smanjenja emisija stakleničkih plinova u državama članicama u skladu s Uredbom (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća³⁶, kao i kontinuirana relevantnost namjenskih prihoda s obzirom na moguće razvoje događaja u vezi s prodajom na dražbi emisijskih jedinica u okviru sustava trgovanja emisijama za zgrade, cestovni promet i dodatne sektore u skladu s poglavljem IV.a Direktive 2003/87/EZ i druga relevantna pitanja.*

I

3. *Komisija do 31. prosinca 2033. Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija dostavlja neovisno izvješće o ex post evaluaciji. Izvješće o ex post evaluaciji sastoji se od sveobuhvatne ocjene Fonda i uključuje informacije o njegovu učinku.*
4. *Ne dovodeći u pitanje višegodišnji financijski okvir za razdoblje nakon 2027., u slučaju da se prihodi dobiveni od prodaje na dražbi emisijskih jedinica iz članka 30.d stavka 5. Direktive 2003/87/EZ odrede kao vlastita sredstva u skladu s člankom 311. stavkom 3. UFEU-a, Komisija prema potrebi predstavlja potrebne prijedloge kako bi se u sklopu višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje nakon 2027. osigurali djelotvornost i kontinuitet provedbe Fonda, koji se privremeno i iznimno financira vanjskim namjenskim prihodima dobivenima od emisijskih jedinica u okviru sustava trgovanja emisijama.*

³⁶ *Uredba (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma i izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 (SL L 156, 19.6.2018., str. 26).*

Članak 28.***Izmjena Uredbe (EU) 2021/1060***

U Uredbu (EU) 2021/1060 umeće se sljedeći članak:

„Članak 26.a***Sredstva prenesena iz Socijalnog fonda za klimatsku politiku***

- 1. Prijenosi sredstava iz Socijalnog fonda za klimatsku politiku uspostavljenog Uredbom (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća⁺ izvršavaju se u skladu s ovom Uredbom i odredbama kojima se uređuje fond u koji se sredstva prenose te su konačni. Ta sredstva čine vanjske namjenske prihode za potrebe članka 21. stavka 5. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 i njima se dopunjuju sredstva iz članka 110. ove Uredbe.***

⁺ SL: molimo u tekst umetnuti broj uredbe iz dokumenta PE-CONS 11/23 (2021/0206(COD)), a u bilješku unijeti broj, datum, naslov i upućivanje na SL za tu uredbu.

2. *Ako sredstva iz stavka 1. ovog članka izvršavaju u okviru podijeljenog upravljanja, države članice podnose izmjene programa u vezi s jednim programom ili više njih u skladu s člankom 24. ove Uredbe. Države članice planiraju upotrebu tih sredstava u cilju ostvarenja klimatskih ciljeva utvrđenih za proračun Unije u skladu s člankom 6. stavkom 1. ove Uredbe. Tim se sredstvima doprinosi postizanju relevantnih ciljeva Socijalnog fonda za klimatsku politiku kako su utvrđeni u članku 3. Uredbe (EU) .../...⁺ i ona se upotrebljavaju za potporu mjerama i ulaganjima utvrđenima u članku 8. te uredbe. Programiraju se u okviru jednog ili više posebnih prioriteta koji odgovaraju jednom ili više specifičnih ciljeva fonda u koji se sredstva prenose i za jednu ili više kategorija regija, ako je to primjenjivo, uz navođenje raščlambe sredstava po godinama. Ne uzimaju se u obzir u izračunu koji služi za utvrđivanje usklađenosti sa zahtjevima u pogledu tematske koncentracije kako su utvrđeni u pravilima za pojedine fondove.*
3. *Ako je Komisija već odobrila zahtjev države članice za izmjenu programa u vezi s prijenosom sredstava iz Socijalnog fonda za klimatsku politiku, država članica za svaki daljnji prijenos sredstava u narednim godinama može umjesto izmjene programa dostaviti financijske tablice, pod uvjetom da se predložene promjene odnose isključivo na povećanje financijskih sredstava, bez daljnjih promjena programa.*

⁺ SL: molimo u tekst umetnuti broj uredbe iz dokumenta PE-CONS 11/23 (2021/0206 (COD)).

4. *Odstupajući od članka 18. i članka 86. stavka 1. drugog podstavka ove Uredbe, sredstva prenesena u skladu s ovim člankom i člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) .../...⁺ ne uzimaju se u obzir u preispitivanju sredinom programskog razdoblja ni u iznosu fleksibilnosti.*
5. *Odstupajući od članka 14. stavka 3. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, rok nakon kojeg Komisija opoziva iznose u skladu s člankom 105. stavkom 1. ove Uredbe počinje od godine u kojoj su preuzete odgovarajuće proračunske obveze. Sredstva se ne prenose u programe u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” (Interreg).*

* *Uredba (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o uspostavi Socijalnog fonda za klimatsku politiku i o izmjeni Uredbe (EU) 2021/1060 (SL ...).”.*

⁺ SL: molimo u tekst umetnuti broj uredbe iz dokumenta PE-CONS 11/23 (2021/0206 (COD)).

Članak 29.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od **30. lipnja 2024.**, datuma do kojeg države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebi radi usklađivanja s Direktivom (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća³⁷⁺ o izmjeni Direktive 2003/87/EZ u pogledu Poglavlja IV.a Direktive 2003/87/EZ.

³⁷ Direktiva (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i Odluke (EU) 2015/1814 o uspostavi i funkcioniranju rezerve za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije (SL).

⁺ SL: molimo u tekst unijeti broj direktive iz dokumenta PE-CONS 9/23 (2021/0211A (COD)), a u bilješku unijeti broj, datum i upućivanje na SL za tu direktivu.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednica

Predsjednik

PRILOG I.

Metodologija za izračun maksimalnih dodijeljenih financijskih sredstava u okviru Fonda za svaku državu članicu na temelju članka 14.

U ovom se Prilogu utvrđuje metodologija za izračun maksimalnih dodijeljenih financijskih sredstava dostupnih za svaku državu članicu u skladu s člancima 10. i 14.

U metodologiji se u obzir uzimaju sljedeće varijable za svaku državu članicu:

- stanovništvo izloženo riziku od siromaštva koje živi u ruralnim područjima (2019.),
- emisije ugljikova dioksida iz izgaranja goriva u kućanstvima (prosjeak za razdoblje 2016. – 2018.),
- postotak kućanstava izloženih riziku od siromaštva koja zaostaju u plaćanju režija (2019.),
- ukupno stanovništvo (2019.),
- bruto nacionalni dohodak (BND) države članice po stanovniku, izražen u standardu kupovne moći (2019.),
- udio referentnih emisija u skladu s člankom 4. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/842 za *izvore emisija 1A3b, 1A4a i 1A4b, kako je utvrđeno u Smjernicama IPCC-a za nacionalne inventare stakleničkih plinova iz 2006.* (prosjeak za razdoblje 2016. – 2018.), *kako su sveobuhvatno preispitane na temelju članka 4. stavka 3. te uredbe.*

Maksimalna dodijeljena financijska sredstva za državu članicu iz Fonda (MFA_i) utvrđuju se kako slijedi:

$$MFA_i = \alpha_i \times (MA)$$

pri čemu je:

MA je **maksimalni iznos** za provedbu Fonda kako je navedeno u članu 10. stavku 1. i α_i je udio države članice i u **maksimalnom iznosu**, utvrđen na temelju sljedećih koraka:

$$\alpha_i = (50\% \times \beta_i + 50\% \times \lambda_i) \times \frac{GNI_{EU}^{PC}}{GNI_i^{PC}}$$

pri čemu je

$$\beta_i = \min\left(\frac{rural\ pop_i}{rural\ pop_{EU}}, \frac{pop_i}{pop_{EU}} \times f_i\right)$$

$$\lambda_i = \gamma_i \times \delta_i$$

$$\gamma_i = \frac{HCO2_i}{HCO2_{EU}}$$

$$\delta_i = \min\left(\frac{arrears_i}{arrears_{EU}}, f_i\right)$$

$$f_i = 1 \text{ ako } GNI_i^{PC} \geq GNI_{EU}^{PC}; f_i = 2,5 \text{ ako } GNI_i^{PC} < GNI_{EU}^{PC}$$

Pri čemu za svaku državu članicu i:

$rural\ pop_i$ predstavlja stanovništvo izloženo riziku od siromaštva koje živi u ruralnim područjima države članice i;

$rural\ pop_{EU}$ predstavlja zbroj stanovništva izloženog riziku od siromaštva koje živi u ruralnim područjima 27 država članica EU-a;

pop_i predstavlja stanovništvo države članice i;

pop_{EU} predstavlja zbroj stanovništva 27 država članica EU-a;

$HCO2_i$ predstavlja emisije ugljikova dioksida iz izgaranja goriva u kućanstvima države članice i;

$HCO2_{EU}$ predstavlja zbroj emisija ugljikova dioksida iz izgaranja goriva u kućanstvima 27 država članica EU-a;

$arrears_i$ predstavlja postotak kućanstava države članice i izloženih riziku od siromaštva koja zaostaju u plaćanju režija;

$arrears_{EU}$ predstavlja postotak kućanstava 27 država članica EU-a izloženih riziku od siromaštva koja zaostaju u plaćanju režija;

GNI_i^{PC} predstavlja BND po stanovniku države članice i;

GNI_{EU}^{PC} predstavlja BND po stanovniku 27 država članica EU-a.

β_i onih država članica s BND-om po stanovniku nižim od vrijednosti za 27 država članica EU-a i za koje je $\frac{rural\ pop_i}{rural\ pop_{EU}}$ minimalna sastavnica proporcionalno se prilagođava kako bi se osiguralo da zbroj β_i svih država članica iznosi 100 %. Svi λ_i proporcionalno se prilagođavaju kako bi se osiguralo da njihov zbroj iznosi 100 %.

α_i svih država članica ne može biti niži od 0,07 % maksimalnog iznosa iz članka 10. stavka 1. α_i svih država članica s α_i višim od 0,07 % proporcionalno se prilagođavaju kako bi se osiguralo da zbroj svih α_i iznosi 100 %.

Za države članice čiji je BND po stanovniku niži od 90 % vrijednosti za 27 država članica EU-a α_i ne može biti niži od udjela referentnih emisija u skladu s člankom 4. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/842 za *izvore emisija 1A3b, 1A4a i 1A4b, kako je utvrđeno u Smjernicama IPCC-a za nacionalne inventare stakleničkih plinova iz 2006.* za prosjek za razdoblje 2016. – 2018., *kako su sveobuhvatno preispitane na temelju članka 4. stavka 3. te uredbe.* α_i država članica s BND-om po stanovniku većim od vrijednosti za 27 država članica EU-a proporcionalno se prilagođava kako bi se osiguralo da zbroj svih α_i iznosi 100 %.

PRILOG II.

Maksimalna dodijeljena financijska sredstva u okviru Fonda za svaku državu članicu na temelju članka 10. i 14.

Primjenom metodologije iz Priloga I. na iznose iz članka 10. stavka 1. ■ dobivaju se sljedeći udjeli i maksimalna dodijeljena financijska sredstva za svaku državu članicu.

Svi iznosi koji proizlaze iz članka 10. stavka 3. pokrit će se u granicama maksimalnih dodijeljenih financijskih sredstava za svaku državu članicu na proporcionalnoj osnovi.

Maksimalna dodijeljena financijska sredstva po državi članici			
Država članica	Udio kao % ukupnog iznosa	UKUPNO 2026. – 2032. (u EUR, tekuće cijene)	
		<i>na temelju članka 10. stavka 1. prvog i drugog podstavka</i>	<i>na temelju članka 10. stavka 1. trećeg podstavka</i>
Belgija	2,55	1 659 606 425	1 394 069 397
Bugarska	3,85	2 499 490 282	2 099 571 836
Češka	2,40	1 562 617 717	1 312 598 882
Danska	0,50	324 991 338	272 992 724
Njemačka	8,18	5 317 778 511	4 466 933 949
Estonija	0,29	186 244 570	156 445 439
Irska	1,02	663 390 868	557 248 329
Grčka	5,52	3 586 843 608	3 012 948 631
Španjolska	10,52	6 837 784 631	5 743 739 090
Francuska	11,19	7 276 283 944	6 112 078 513
Hrvatska	1,94	1 263 071 899	1 060 980 395
Italija	10,81	7 023 970 924	5 900 135 577
Cipar	0,20	131 205 466	110 212 591
Latvija	0,71	463 676 528	389 488 284
Litva	1,02	664 171 367	557 903 948
Luksemburg	0,10	66 102 592	55 526 177
Mađarska	4,33	2 815 968 174	2 365 413 267

Malta	<i>0,07</i>	<i>45 500 000</i>	<i>38 220 000</i>
Nizozemska	1,11	<i>720 463 632</i>	<i>605 189 451</i>
Austrija	0,89	<i>578 936 189</i>	<i>486 306 399</i>
Poljska	<i>17,60</i>	<i>11 439 026 446</i>	<i>9 608 782 215</i>
Portugal	1,88	<i>1 223 154 017</i>	<i>1 027 449 374</i>
Rumunjska	<i>9,25</i>	<i>6 012 677 290</i>	<i>5 050 648 923</i>
Slovenija	0,55	<i>357 971 733</i>	<i>300 696 256</i>
Slovačka	<i>2,35</i>	<i>1 530 553 074</i>	<i>1 285 664 582</i>
Finska	0,54	<i>348 132 328</i>	<i>292 431 155</i>
Švedska	0,62	<i>400 386 447</i>	<i>336 324 616</i>
EU-27	100 %	<i>65 000 000 000</i>	<i>54 600 000 000</i>

PRILOG III.

Glavni zahtjevi za sustav unutarnje kontrole države članice

1. Država članica osigurava djelotvoran i učinkovit sustav unutarnje kontrole, ***u skladu sa svojim institucijskim, pravnim i financijskim okvirom***, uključujući razdvajanje funkcija i mehanizme za izvješćivanje, nadzor i praćenje.

To uključuje:

I

- (a) određivanje tijela kojima je povjerena provedba plana i dodjela povezanih ***nadležnosti i*** funkcija,
- (b) određivanje jednog ***ili više tijela*** nadležnih za potpisivanje izjave o upravljanju koja se prilaže zahtjevima za plaćanje,
- (c) postupke kojima se osigurava da će to tijelo ***ili ta tijela*** dobiti jamstvo o postizanju ključnih etapa i ciljnih vrijednosti utvrđenih u planu te da se sredstvima upravljalo u skladu sa svim primjenjivim pravilima, osobito pravilima o izbjegavanju sukoba interesa te sprečavanju prijevara, korupcije i dvostrukog financiranja,
- (d) odgovarajuće razdvajanje upravljačkih i revizijskih funkcija.

2. Država članica djelotvorno provodi proporcionalne mjere za borbu protiv prijevара i korupcije, kao i sve potrebne mjere za djelotvorno izbjegavanje sukoba interesa.

To uključuje:

- (a) odgovarajuće mjere u vezi sa sprečavanjem, otkrivanjem i ispravljanjem prijevара, korupcije i sukoba interesa, kao i izbjegavanjem dvostrukog financiranja te pokretanje pravnih postupaka za povrat zloupotrijebljenih sredstava,
 - (b) procjenu rizika od prijevара i utvrđivanje odgovarajućih mjera za borbu protiv prijevара.
3. Država članica održava odgovarajuće postupke za sastavljanje izjave o upravljanju i sažetka revizija ■ provedenih na nacionalnoj razini.

To uključuje:

- (a) djelotvoran postupak za sastavljanje izjave o upravljanju, dokumentiranje sažetka revizija te ■ čuvanje osnovnih informacija za revizijski trag,
- (b) djelotvorne postupke kojima se osigurava pravilno prijavljivanje svih slučajeva prijevare, korupcije i sukoba interesa i njihovo ispravljanje putem povrata sredstava.

4. Kako bi pružila potrebne informacije, država članica osigurava odgovarajuće provjere upravljanja, uključujući postupke za provjeru postizanja ključnih etapa i ciljnih vrijednosti te usklađenosti s horizontalnim načelima dobrog financijskog upravljanja.

To uključuje:

- (a) odgovarajuće provjere upravljanja putem kojih će provedbena tijela provjeravati postizanje ključnih etapa i ciljnih vrijednosti (npr. pregled dokumentacije, provjere na licu mjesta),
- (b) odgovarajuće provjere upravljanja putem kojih će provedbena tijela provjeravati postoje li ozbiljne nepravilnosti, odnosno prijevara, korupcija i sukob interesa, i dvostruko financiranje (npr. pregled dokumentacije, provjere na licu mjesta).

5. Država članica provodi primjerene i neovisne revizije sustavâ i operacija u skladu s međunarodno prihvaćenim revizijskim standardima.

To uključuje:

- (a) određivanje jednog tijela ili više njih koja će provoditi revizije sustavâ i operacija i načina na koji se osigurava njihova funkcionalna neovisnost,
- (b) dodjelu dostatnih sredstava tom tijelu ili tim tijelima za potrebe Fonda,
- (c) djelotvorno rješavanje rizika od prijevare, korupcije, sukoba interesa i dvostrukog financiranja s pomoću revizija sustava i operacija koje provodi ■ to tijelo ili više njih.

6. Država članica održava djelotvoran sustav kojim se osigurava čuvanje svih informacija i dokumenata potrebnih za čuvanje revizijskog traga.

To uključuje:

- (a) djelotvorno prikupljanje, evidentiranje i pohranjivanje u elektroničkom sustavu podataka o krajnjim primateljima mjera ili ulaganja potrebnih za postizanje ključnih etapa i ciljnih vrijednosti,
- (b) pristup Komisije, OLAF-a, Europskog revizorskog suda i, ■ *u pogledu onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939, EPPO-a* podacima o krajnjim primateljima.

PRILOG IV.

Zajednički pokazatelji za okvirne ključne etape i ciljne vrijednosti za socijalne planove za klimatsku politiku država članica iz članka 6. stavka 1. točke (m),

praćenje, od strane države članice, provedbe svojeg plana iz članka 24. stavka 1., Komisijina evaluacija napretka u pogledu postizanja ciljeva Fonda iz članka 24. stavka 4.

Mjerama i ulaganjima može se doprinijeti nizu zajedničkih pokazatelja. Ako plan države članice ne sadržava mjeru ili ulaganje kojima se doprinosi pojedinim pokazateljima, država članica može navesti „nije primjenjivo”.

<i>Broj</i>	<i>Zajednički pokazatelj povezan s potporom Fonda</i>	<i>Objašnjenje</i>	<i>Jedinica</i>
Sektor zgrada			
<u>Pokazatelji konteksta</u>			
<i>1.</i>	<i>Broj ranjivih kućanstava</i>	<i>U skladu s definicijom iz članka 2. točke 10.</i>	<i>Broj kućanstava</i>
<i>2.</i>	<i>Broj energetske siromašnih kućanstava</i>	<i>U skladu s definicijom iz članka 2. točke 1.</i>	<i>Broj kućanstava</i>
<u>Pokazatelji ostvarenja</u>			
<i>3.</i>	<i>Broj ranjivih kućanstava koja su ostvarila korist od barem jedne strukturne mjere za smanjenje svojih emisija u sektoru zgrada</i>	<i>U skladu s člankom 2. točkom 10. i člankom 8. stavkom 1. Samo mjere koje se temelje na potpori iz Fonda.</i>	<i>Broj kućanstava</i>
<i>4.</i>	<i>Broj zgrada na kojima je provedena temeljita obnova (tj. obnova kojom se zgrada ili samostalna uporabna cjelina zgrade (a) prije 1. siječnja 2030. pretvara u zgradu gotovo nulte energije (b) od 1. siječnja 2030. u zgradu s nultim emisijama)</i>	<i>Pokazateljem se broji broj zgrada i odgovarajuća površina poda koje se u cijelosti ili djelomično obnavljaju na temelju potpore mjerama i ulaganjima u okviru Fonda, pri čemu je „obnova zgrada” definirana u članku 2. točki 13. Osim toga, pokazateljem se razlikuju zgrade na temelju njihova</i>	<i>Samostalne uporabne cjeline zgrada</i>

5.	<i>Ukupna korisna površina poda zgrada na kojima je provedena temeljita obnova (tj. obnova kojom se zgrada ili samostalna uporabna cjelina zgrade (a) prije 1. siječnja 2030. pretvara u zgradu gotovo nulte energije (b) od 1. siječnja 2030. u zgradu s nultim emisijama)</i>	<i>razreda energetske certifikata i posebno utvrđuje koliko je zgrada s najlošijim energetskim svojstvima obnovljeno.</i>	<i>Obnovljena površina poda (m²/godina)</i>
6.	<i>Broj zgrada na kojima su provedene druge energetske obnove (tj. sve energetske obnove osim temeljitih obnova, koje treba navesti gore)</i>		<i>Samostalne uporabne cjeline zgrada</i>
7.	<i>Ukupna korisna površina poda zgrada na kojima su provedene druge energetske obnove (tj. sve energetske obnove osim temeljitih obnova, koje treba navesti gore)</i>		<i>Obnovljena površina poda (m²/godina)</i>
8.	<i>Zamjena postrojenja za grijanje na fosilna goriva uređajem koji radi na obnovljive izvore energije i/ili visokoučinkovitim postrojenjem na temelju razreda energetske učinkovitosti kako je utvrđen u relevantnoj uredbi.</i>	<i>Tim se mjerama ispunjava referentna vrijednost EU-a za energiju iz obnovljivih izvora i okvirni udio energije iz obnovljivih izvora (u konačnoj potrošnji energije) utvrđen na nacionalnoj razini u građevinskom sektoru u skladu s relevantnom odredbom Direktive (EU) 2018/2001. I sustavi grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora i električna energija iz obnovljivih izvora mogu doprinijeti toj referentnoj vrijednosti. Tim bi se mjerama također doprinijelo cilju grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora u skladu s relevantnom odredbom te direktive. To se odnosi samo na dodatne zamjene postrojenja za grijanje na fosilna goriva na temelju potpore iz Fonda.</i>	<i>Broj zamijenjenih jedinica postrojenja za grijanje na fosilna goriva (npr. dizalicom topline ili solarnom termalnom instalacijom)</i>

9.	Ugrađeni dodatni operativni kapaciteti za energiju iz obnovljivih izvora	Broj i kapacitet krovnih fotonaponskih i solarnih termalnih kolektora ili fotonaponskih termalnih ploča (PVT); broj i kapacitet dizalica topline; broj i kapacitet drugih tehnologija za grijanje i hlađenje prostora iz obnovljivih izvora, uključujući kotlove koji rade na obnovljive izvore energije. Odnosi se samo na dodatne operativne kapacitete na temelju potpore iz Fonda.	MW
10.			Broj jedinica
<i>Pokazatelji rezultata</i>			
11.	Smanjenje broja ranjivih kućanstava	Smanjenje broja ranjivih kućanstava kao rezultat mjera i ulaganja financiranih u okviru Fonda.	%
12.	Procijenjeno smanjenje emisija stakleničkih plinova u sektoru zgrada	Smanjenje emisija stakleničkih plinova u sektoru zgrada potaknuto mjerama i ulaganjima financiranim u okviru Fonda. Emisije u sektoru zgrada utvrđene su kao emisije obuhvaćene poglavljem IV.a Direktive 2003/87/EZ (za sektor zgrada izvori emisija 1A4a i 1A4b kako su utvrđeni u smjernicama IPCC-a iz 2006. za nacionalne inventare stakleničkih plinova).	ktCO _{2e}
13.	Smanjenje broja energetske siromašnih kućanstava	Smanjenje broja energetske siromašnih kućanstava kao rezultat mjera i ulaganja u okviru Fonda. Države članice na koje se odnosi članak 3. stavak 3. točka (d) Uredbe (EU) 2018/1999 na temelju članka 24. točke (b) te uredbe u svoja integrirana nacionalna energetska i klimatska izvješća o napretku uključuju kvantitativne informacije o broju energetske siromašnih kućanstava. Države članice mogu upotrebljavati pokazatelje dostupne u Statističkom uredu Europske unije (Eurostat) koji su utvrđeni kao	%

		<i>relevantni u Preporuci Komisije (EU) 2020/1563 od 14. listopada 2020. o energetsom siromaštvu¹, navedene u predlošku za izvješćivanje za integrirana nacionalna energetska i klimatska izvješća o napretku, ali nisu ograničene na upotrebu tih pokazatelja.</i> <i>Pokazateljem se ne uzimaju u obzir objekti grupnog smještaja kao što su bolnice, domovi za njegu, zatvori, vojarne, vjerske ustanove, pansioni, hosteli za radnike itd.</i>	
14.	<i>Uštede u godišnjoj potrošnji primarne energije</i>	<i>Ostvarene uštede energije izračunavaju se u tu svrhu samo na temelju financijske potpore iz Fonda.</i> <i>Države članice izvješćuju o godišnjem smanjenju potrošnje krajnje/primarne energije među ranjivim kućanstvima, osobama pogođenima energetske siromaštvom i, ako je to primjenjivo, osobama koje žive u socijalnom stanovanju na temelju relevantnih odredaba direktive Europskog parlamenta i Vijeća o energetske učinkovitosti (preinaka) na temelju potpore iz Fonda koja je komplementarna nacionalnom fondu za energetske učinkovitosti na temelju relevantnih odredaba te direktive, uključujući potporu usmjerenu putem sustava obveze energetske učinkovitosti i alternativnih mjera politike na temelju relevantne odredbe te direktive te uključujući intervencije provedene radi usklađivanja s</i>	<i>MWh/godina</i>
15.			<i>kWh/m² (ako je dostupna ukupna površina poda)</i>

¹ SL L 357, 21.10.2020., str. 35.

16.	<i>Uštede u godišnjoj potrošnji krajnje energije</i>	<i>minimalnim standardima energetske svojstava na temelju relevantnih odredaba te direktive.</i> <i>Polazna vrijednost odnosi se na godišnju potrošnju krajnje i primarne energije prije intervencije, a postignuta vrijednost odnosi se na godišnju potrošnju krajnje i primarne energije za godinu nakon intervencije.</i> <i>Uštede energije u pojedinačnim zgradama dokumentiraju se na temelju energetske certifikata ili drugih kriterija za utvrđivanje ciljanih ili ostvarenih ušteda energije utvrđenih u relevantnoj odredbi direktive Europskog parlamenta i Vijeća o energetskim svojstvima zgrada (preinaka).</i>	<i>kWh/m² (ako je dostupna ukupna površina poda)</i>
17.			<i>MWh/godina</i>

<i>Sektor cestovnog prometa</i>			
<u><i>Pokazatelji konteksta</i></u>			
18.	<i>Broj ranjivih korisnika usluga prijevoza</i>	<i>U skladu s definicijom iz članka 2. točke 12.</i>	<i>Broj kućanstava</i>
19.	<i>Broj kućanstava pogođenih siromaštvom u pogledu prijevoza</i>	<i>U skladu s definicijom iz članka 2. točke 2.</i>	<i>Broj kućanstava</i>
<u><i>Pokazatelji ostvarenja</i></u>			
20.	<i>Broj ranjivih korisnika usluga prijevoza koji su ostvarili korist od barem jedne strukturne mjere za smanjenje svojih emisija u sektoru cestovnog prometa</i>	<i>U skladu s člankom 2. točkom 12. i člankom 8. stavkom 1. Samo mjere koje se temelje na potpori iz Fonda.</i>	<i>Broj kućanstava</i>
21.	<i>Kupnje vozila s nultim emisijama</i>	<i>Broj vozila s nultim emisijama koja se podupiru mjerama i ulaganjima financiranim u okviru Fonda.</i>	<i>Broj vozila s nultim emisijama</i>
22.	<i>Kupnje vozila s niskim emisijama</i>	<i>Broj vozila s niskim emisijama koja se podupiru mjerama i ulaganjima financiranim u okviru Fonda.</i>	<i>Broj vozila s niskim emisijama</i>
23.	<i>Kupnje bicikala i vozila za mikromobilnost</i>	<i>Broj bicikala i vozila za mikromobilnost koji se podupiru mjerama i ulaganjima financiranim u okviru Fonda.</i>	<i>Broj bicikala i vozila za mikromobilnost</i>
24.	<i>Dodatna infrastruktura za alternativna goriva (mjesto za opskrbu/ mjesto za punjenje)</i>	<i>Broj mjesta za opskrbu i mjesta za punjenje (novih ili moderniziranih) za vozila s nultim i niskim emisijama koja se podupiru mjerama i ulaganjima financiranim u okviru Fonda, s dodatnim naglaskom na udaljenim područjima.</i> <i>Pojmovi „alternativno gorivo”, „mjesto za punjenje” i „mjesto za opskrbu” imaju isto značenje kao definicije</i>	<i>Broj mjesta za opskrbu i punjenje</i>

		<i>tih pojmova u uredbi Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva i stavljanju izvan snage Direktive 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća.</i> <i>Pokazatelj se prikuplja i o njemu se izvješćuje zasebno za i. mjesta za punjenje i ii. mjesta za opskrbu.</i> <i>U okviru potonjeg, iii. o mjestima za opskrbu vodikom izvješćuje se zasebno.</i>	
--	--	--	--

25.	<i>Karte za javni prijevoz s popustom ili besplatne karte za javni prijevoz</i>	<i>Broj korisnika javnog prijevoza koji se podupiru mjerama i ulaganjima financiranim u okviru Fonda. Pokazatelj se prikuplja i o njemu se izvješćuje zasebno za i. karte s popustom i ii. besplatne karte.</i>	<i>Broj korisnika</i>
26.	<i>Dodatna rješenja za zajedničku mobilnost i mobilnost na zahtjev</i>	<i>Broj korisnika rješenja za zajedničku mobilnost i mobilnost na zahtjev koji se podupiru mjerama i ulaganjima financiranim u okviru Fonda.</i>	<i>Broj korisnika</i>
27.			<i>Jedinice</i>
28.	<i>Infrastruktura namijenjena biciklima za koju je primljena potpora</i>	<i>Duljina novoizgrađene infrastrukture namijenjene biciklima ili one koja je znatno poboljšana projektima koji se podupiru u okviru Fonda. Infrastruktura namijenjena biciklima uključuje biciklističku infrastrukturu odvojenu od cesta za promet vozila ili drugih dijelova iste ceste s pomoću strukturnih sredstava (kao što su rubnici i prepreke), biciklističke ulice, biciklističke tunele itd. Za biciklističku infrastrukturu s odvojenim jednosmjernim trakama (npr. na svakoj strani ceste) duljina se mjeri kao duljina prometne trake.</i>	<i>Broj km</i>
<u>Pokazatelji rezultata</u>			
29.	<i>Smanjenje broja ranjivih korisnika usluga prijevoza</i>	<i>Smanjenje broja ranjivih korisnika usluga prijevoza kao rezultat mjera i ulaganja u okviru Fonda.</i>	<i>%</i>
30.	<i>Smanjenje broja kućanstava pogođenih siromaštvom u pogledu prijevoza</i>	<i>Smanjenje broja kućanstava pogođenih siromaštvom u pogledu prijevoza kao rezultat mjera i ulaganja financiranih u okviru Fonda.</i>	<i>%</i>
31.	<i>Smanjenje emisija stakleničkih plinova u sektoru cestovnog prometa</i>	<i>Države članice izvješćuju o smanjenju emisija stakleničkih plinova u sektoru cestovnog prometa potaknutom mjerama i ulaganjima financiranim u okviru Fonda.</i>	<i>ktCO_{2e}</i>

		<i>Emisije u sektoru cestovnog prometa definirane su kao emisije obuhvaćene poglavljem IV.a Direktive 2003/87/EZ (za sektor cestovnog prometa, izvori emisija 1A3b kako su utvrđene u smjernicama IPCC-a iz 2006. za nacionalne inventare stakleničkih plinova).</i>	
--	--	---	--

Mikropoduzeća (sektor zgrada i sektor cestovnog prometa)			
<u>Pokazatelji konteksta</u>			
32.	Broj ranjivih mikropoduzeća	U skladu s definicijom iz članka 2. točke 11.	Broj mikropoduzeća
<u>Pokazatelji ostvarenja</u>			
33.	Broj ranjivih mikropoduzeća koja su ostvarila korist od barem jedne strukturne mjere za smanjenje svojih emisija u sektoru zgrada i sektoru cestovnog prometa	U skladu s člankom 2. točkom 11. i člankom 8. stavkom 1. Samo mjere koje se temelje na potpori iz Fonda.	Broj mikropoduzeća
<u>Pokazatelji rezultata</u>			
34.	Smanjenje broja ranjivih mikropoduzeća	Smanjenje broja ranjivih mikropoduzeća kao rezultat mjera i ulaganja financiranih u okviru Fonda.	%
Privremena izravna potpora dohotku			
<u>Pokazatelji konteksta</u>			
35.	Udio privremene izravne potpore dohotku u ukupnim troškovima socijalnih planova za klimatsku politiku	U skladu s člankom 4. stavkom 3. i člankom 10.	%
<u>Pokazatelji ostvarenja</u>			
36.	Broj ranjivih kućanstava i ranjivih korisnika usluga prijevoza koji su primili privremenu izravnu potporu dohotku	U pokazatelju se navodi broj ranjivih kućanstava i ranjivih korisnika usluga prijevoza koji su primili privremenu izravnu potporu dohotku, čime se broje svi krajnji primatelji privremene izravne potpore dohotku isplaćene u okviru Fonda. Pokazatelj se prikuplja i o njemu se izvješćuje zasebno za ranjiva kućanstva i za ranjive korisnike usluga prijevoza, u skladu s člankom 2. točkama 10. i 12. i člankom 4. stavkom 3.	Broj ranjivih kućanstava (jedinica: kućanstva)
37.			Broj ranjivih korisnika usluga prijevoza (jedinica: kućanstva)

<u>Pokazatelji rezultata</u>			
38.	<i>Prosječna privremena izravna potpora dohotku po ranjivom kućanstvu i ranjivom korisniku usluga prijevoza</i>	<i>U pokazatelju se navodi prosječni iznos privremene izravne potpore dohotku primljene po ranjivom kućanstvu i ranjivom korisniku usluga prijevoza u okviru Fonda.</i>	<i>EUR/kućanstvo (sektor zgrada)</i>
39.			<i>EUR/kućanstvo (sektor cestovnog prometa)</i>

PRILOG V.

Predložak za socijalne planove za klimatsku politiku iz članka 6. stavka 7.

Sadržaj

<u>1. PREGLED I POSTUPAK ZA IZRADU SOCIJALNOG PLANA ZA KLIMATSKU POLITIKU</u>	120
<u>1.1. Informativni sažetak</u>	120
<u>1.2. Pregled postojećeg stanja u pogledu politika</u>	121
<u>1.3. Postupak javnog savjetovanja</u>	117
<u>2. OPIS MJERA I ULAGANJA, KLJUČNIH ETAPA I CILJNIH VRIJEDNOSTI</u>	122
<u>2.1. KOMPONENTA [1]/[2]: [sektor zgrada]/[prometni sektor]</u>	122
<u>(i) Opis komponente</u>	122
<u>(ii) Opis mjera i ulaganja komponente</u>	122
<u>(iii) Načelo nenanošenja bitne štete</u>	124
<u>(iv) Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski okvir</u>	124
<u>(v) Financiranje i troškovi</u>	125
<u>(vi) Obrazloženje za subjekte koji ostvaruju korist koji nisu ranjiva kućanstva, ranjiva mikropoduzeća i ranjivi korisnici usluga prijevoza (ako je to primjenjivo)</u>	126
<u>(vii) Procijenjeni ukupni troškovi komponente</u>	126
<u>(viii) Scenarij u slučaju kasnijeg početka rada sustava trgovanja emisijama</u>	127
<u>2.2. KOMPONENTA [3]: izravna potpora dohotku</u>	127
<u>(i) Opis komponente</u>	127
<u>(ii) Opis mjera programa :</u>	128
<u>(iii) Ključne etape i ciljne vrijednosti za mjere izravne potpore dohotku</u>	129

<u>(iv)</u>	<u>Obrazloženje mjera</u>	130
<u>(v)</u>	<u>Troškovi mjera</u>	131
<u>(vi)</u>	<u>Obrazloženje za subjekte koji ostvaruju korist koji nisu ranjiva kućanstva ni ranjivi korisnici usluga prijevoza (ako je to primjenjivo)</u>	131
<u>(vii)</u>	<u>Procijenjeni trošak plana za komponentu izravne potpore dohotku</u>	132
<u>(viii)</u>	<u>Scenarij u slučaju kasnijeg početka rada sustava trgovanja emisijama</u>	132
	<u>2.3. Tehnička pomoć</u>	133
	<u>2.4. Prijenosi u programe s podijeljenim upravljanjem</u>	133
	<u>2.5. Ukupni troškovi</u>	133
<u>3.</u>	<u>ANALIZA I OPĆI UČINAK</u>	135
<u>3.1.</u>	<u>Definicije</u>	135
<u>3.2.</u>	<u>Predviđeni učinak na ranjive skupine</u>	135
<u>3.3.</u>	<u>Predviđeni učinak planiranih mjera i ulaganja</u>	136
<u>4.</u>	<u>KOMPLEMENTARNOST, DODATNOST I PROVEDBA PLANA</u>	138
<u>4.1.</u>	<u>Praćenje i provedba plana</u>	138
<u>4.2.</u>	<u>Usklađenost s drugim inicijativama</u>	138
<u>4.3.</u>	<u>Komplementarnost financiranja</u>	139
<u>4.4.</u>	<u>Dodatnost</u>	139
<u>4.5.</u>	<u>Zemljopisne posebnosti</u>	139
<u>4.6.</u>	<u>Sprečavanje korupcije, prijevara i sukoba interesa</u>	140
<u>4.7.</u>	<u>Informacije i komunikacije</u>	Error! Bookmark not defined.6

1. PREGLED I POSTUPAK ZA IZRADU SOCIJALNOG PLANA ZA KLIMATSKU POLITIKU

1.1. Informativni sažetak

Kontekst zelene tranzicije u državi članici s posebnim naglaskom na glavnim izazovima povezanim sa socijalnim učincima uključivanja emisija stakleničkih plinova iz sektora zgrada i sektora cestovnog prometa u područje primjene Direktive 2003/87/EZ te način na koji će se planom odgovoriti na te izazove.

Tablica sa sažetkom glavnih ciljeva plana, zajedno s procijenjenim ukupnim troškovima plana, uključujući doprinose iz Fonda, nacionalni doprinose i sredstva iz programâ s podijeljenim upravljanjem koja će se prenijeti u Fond, podijeljena na tri područja djelovanja: mjere i ulaganja za sektor zgrada, mjere i ulaganja za sektor cestovnog prometa te mjere za izravnu potporu dohotku, na temelju predloška u nastavku:

<i>Područje djelovanja:</i>	<i>Ukupni troškovi (apsolutni i % ukupnih sredstava) prema izvoru financiranja</i>	<i>Pregled glavnih planiranih mjera i ulaganja</i>	<i>Ciljevi mjera i ulaganja</i>	<i>Učinak mjera i ulaganja</i>	
				<i>Smanjenje broja ranjivih kućanstava i ranjivih korisnika usluga prijevoza (jedinica: kućanstva)</i>	<i>Smanjenje emisija CO₂</i>
<i>Sektor zgrada</i>					
<i>Sektor cestovnog prometa</i>					
<i>Privremena izravna potpora dohotku</i>					
<i>Tehnička pomoć (članak 8. stavak 3.)</i>					

<i>Doprinos Instrumentu za tehničku potporu (članak 11. stavak 3.)</i>					
<i>Doprinos odjeljku za države članice u programu InvestEU (članak 11. stavak 3.)</i>					

1.2. Pregled postojećeg stanja u pogledu politika

Informacije o postojećim nacionalnim energetske i klimatskim politikama, o načinu na koji se one primjenjuju u nacionalnom kontekstu, s posebnim naglaskom na sektoru zgrada i sektoru cestovnog prometa te u pogledu najranjivijih skupina.

1.3. Postupak javnog savjetovanja

Sažetak postupka savjetovanja s lokalnim i regionalnim tijelima, socijalnim partnerima, organizacijama civilnog društva, organizacijama mladih i drugim relevantnim dionicima, kako je provedeno u skladu s nacionalnim pravnim okvirom, radi izrade i, ako je to moguće, provedbe plana, uključujući opseg, vrstu i vremenski raspored aktivnosti savjetovanja, kao i način na koji su stajališta dionika odražena u planu.

2. OPIS MJERA I ULAGANJA, KLJUČNIH ETAPA I CILJNIH VRIJEDNOSTI

Informacije za svaku komponentu za tri područja plana zasebno:

- *sektor zgrada,*
- *sektor cestovnog prometa,*
- *privremena izravna potpora dohotku.*

Komponenta može uključivati nekoliko podkomponenti usmjerenih na određeni izazov ili potrebu. Svaka komponenta ili podkomponenta može uključivati jednu ili više usko povezanih ili međusobno ovisnih mjera ili ulaganja.

2.1. KOMPONENTA [1]/[2]: [sektor zgrada]/[prometni sektor]

Informacije o komponenti:

i. Opis komponente

Okvir za sažetak:

Okvir za sažetak za komponentu [1]/[2] [sektor zgrada]/[prometni sektor]

Područje djelovanja: [sektor zgrada]/[prometni sektor]

Cilj:

Mjere i ulaganja:

Procijenjeni ukupni troškovi: XX EUR, od čega

Troškovi za koje se traži da budu pokriveni u okviru Fonda: XX EUR

Troškovi koji trebaju biti pokriveni nacionalnim doprinosom: XX EUR

ii. Opis mjera i ulaganja komponente

Detaljan opis komponente i njezinih posebnih mjera i ulaganja, kao i njihovih međusobnih povezanosti i sinergije, koji obuhvaća sljedeće:

- *jasnu i na dokazima utemeljenu analizu postojećih izazova i načina na koji se oni nastoje riješiti mjerama i ulaganjima;*
- *prirodu, vrstu i veličinu mjere ili ulaganja, što može uključivati dodatne mjere tehničke potpore u skladu s člankom 11. stavkom 4., uz naznaku je li riječ o novoj ili*

postojećoj mjeri ili ulaganju koji se namjeravaju proširiti potporom u okviru Fonda;

- *detaljne informacije o cilju mjere ili ulaganja i o tome na koga ili na što su usmjerene; objašnjenje načina na koji bi se mjerom i ulaganjem djelotvorno doprinijelo postizanju ciljeva Fonda u cjelokupnom okviru relevantnih politika države članice i načina na koji će se mjerom i ulaganjem smanjiti ovisnost o fosilnim gorivima;*
- *opis načina provedbe mjere ili ulaganja (sredstva provedbe), uz upućivanje na administrativne kapacitete države članice na središnjoj i, ako je to relevantno, regionalnoj i lokalnoj razini, uz objašnjenje načina na koji će se sredstva pravodobno apsorbirati i načina na koji će se usmjeriti na podnacionalne razine, ako jeto primjenjivo;*
- *objašnjenje način na koji će se mjerom ili ulaganjem nastojati riješiti problem rodne neravnopravnosti, ako je to primjenjivo;*
- *vremenski okvir mjere ili ulaganja; kada je riječ o potpori koja se odnosi na vozila s niskim emisijama, vremenski okvir za postupno smanjivanje te potpore.*

iii. Načelo nenanošenja bitne štete

Informacije o načinu na koji su mjere i ulaganja uključeni u komponentu usklađeni s načelom nenanošenja bitne štete u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852. Komisija će pružiti tehničke smjernice na temelju članka 6. stavka 5. ove Uredbe.

iv. Ključne etape, ciljne vrijednosti i vremenski okvir

Informacije o svakoj ključnoj etapi i ciljnoj vrijednosti koje će odražavati napredak u provedbi mjera i ulaganja u okviru ove komponente, kako slijedi:

- zašto je odabrana konkretna ključna etapa ili konkretna ciljna vrijednost;
- što se mjeri ključnom etapom ili ciljnom vrijednošću;
- kako će se to mjeriti, koja će se metodologija i izvor upotrijebiti te kako će se objektivno provjeriti pravilno postizanje ključne etape ili ciljne vrijednosti;
- koja je polazna vrijednost (početna točka) i koja je razina ili konkretna točka koju treba dosegnuti;
- do kada će navedeno biti dosegnuto (po tromjesečju i godini);
- tko će i koja institucija biti zaduženi za provedbu, mjerenje i izvješćivanje.

Tablica s ključnim etapama, ciljnim vrijednostima i vremenskim okvirom za komponente sa sljedećim informacijama:

Redni broj	Naziv mjere/ulaganja	Ključna etapa ili ciljna vrijednost	Naziv ključne etape/ciljne vrijednosti	Kvalitativni i pokazatelji (ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (ciljne vrijednosti)			Vremenski okvir za postizanje		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere/ulaganja	Polazna vrijednost	Cilj	Tromjesečje	Godina	

v. *Financiranje i troškovi*

Informacije i objašnjenja o procijenjenim ukupnim troškovima komponente i za svaku mjeru i ulaganje, potkrijepljene odgovarajućim obrazloženjem, uključujući:

- *korištenu metodologiju, temeljne pretpostavke (npr. o jediničnim troškovima, ulaznim troškovima) i obrazloženje tih pretpostavki;*
- *okvirni sveobuhvatni raspored unutar kojeg se očekuje da će ti troškovi nastati;*
- *informacije o nacionalnom doprinosu ukupnim troškovima mjera i ulaganja;*
- *informacije o tome koje je financiranje iz drugih instrumenata Unije predviđeno ili bi se moglo predvidjeti u vezi s istom komponentom;*
- *informacije o predviđenom financiranju iz privatnih izvora i o tome koja je razina financijske poluge ciljana, ako je to relevantno;*
- *obrazloženje vjerodostojnosti i opravdanosti procijenjenih troškova, prema potrebi, uzimajući u obzir nacionalne posebnosti.*

vi. Obrazloženje za subjekte koji ostvaruju korist koji nisu ranjiva kućanstva, ranjiva mikropoduzeća i ranjivi korisnici usluga prijevoza (ako je to primjenjivo)

Ako se potpora iz Fonda pruža putem javnih ili privatnih subjekata koji nisu ranjiva kućanstva, ranjiva mikropoduzeća ni ranjivi korisnici usluga prijevoza, objašnjenje o tome koje će mjere ili ulaganja ti subjekti provesti i načina na koji će te mjere i ulaganja u konačnici koristiti ranjivim kućanstvima, ranjivim mikropoduzećima i ranjivim korisnicima usluga prijevoza.

Ako se potpora iz Fonda pruža putem financijskih posrednika, opis mjera koje država članica namjerava donijeti kako bi osigurala da financijski posrednici prenesu cjelokupnu korist na krajnje primatelje.

vii. Procijenjeni ukupni troškovi komponente

Ispunjavanje tablice o procijenjenom trošku mjera i ulaganja uključenih u komponentu u skladu s predloškom koji je naveden u nastavku):

Redni broj	Povezana mjera (mjera ili ulaganje)	Relevantno razdoblje		Procijenjeni troškovi za koje se traži financiranje iz Fonda							
				Ukupno zatraženo		Ako je dostupno: podjela po godinama					
		Od (datum)	Do (datum)	Iznos (u milijunima EUR)	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	2031.	2032.

viii. Scenarij u slučaju kasnijeg početka rada sustava trgovanja emisijama

Opis i kvantifikacija potrebnih prilagodbi mjera, ulaganja, ključnih etapa, ciljnih vrijednosti, iznosa nacionalnog doprinosa i svih drugih relevantnih elemenata plana koji proizlaze iz odgode početka rada sustava trgovanja emisijama uspostavljenog na temelju poglavlja IV.a Direktive 2003/87/EZ u skladu s člankom 30.k te direktive.

Zasebna verzija okvira za sažetak, tablice o ključnim etapama, ciljnim vrijednostima i vremenskom okviru te tablica s procijenjenim troškovima.

2.2. KOMPONENTA [3]: izravna potpora dohotku

Informacije o komponenti izravne potpore dohotku:

i. Opis komponente

Okvir za sažetak:

Okvir za sažetak za komponentu 3. – izravna potpora dohotku

Područje djelovanja: izravna potpora dohotku

Cilj:

Mjere:

Procijenjeni ukupni troškovi: XX EUR, od čega

Troškovi za koje se traži da budu pokriveni u okviru Fonda: XX EUR

Troškovi koji trebaju pokriti nacionalnim doprinosom: XX EUR

ii. Opis mjera komponente :

Detaljan opis komponente i njezinih posebnih mjera, kao i njihove međusobne povezanosti i sinergije, uključujući:

- **jasnu i na dokazima utemeljenu analizu postojećih izazova i načina na koji se oni nastoje riješiti te ciljeva potpore;**
- **prirodu, vrstu i obujam potpore;**
- **detaljne informacije o krajnjim primateljima potpore i kriterijima upotrijebljenima za njihovu identifikaciju;**
- **vremenski okvir za smanjenje izravne potpore dohotku u skladu s vremenskim okvirom Fonda, uključujući konkretan datum završetka potpore;**
- **objašnjenje načina na koji će se potporom nastojati riješiti problem rodne neravnopravnosti, ako je to primjenjivo;**
- **opis načina provedbe potpore;**
- **informacije o nacionalnom doprinosu troškovima mjera.**

iii. Ključne etape i ciljne vrijednosti za mjere izravne potpore dohotku

Informacije o svakoj ključnoj etapi i ciljnoj vrijednosti koje će odražavati napredak u provedbi ove komponente, kako slijedi:

- *zašto je odabrana konkretna ključna etapa ili konkretna ciljna vrijednost;*
- *što se mjeri ključnom etapom ili ciljnom vrijednošću;*
- *kako će se to mjeriti, koja će se metodologija i izvor upotrijebiti te kako će se objektivno provjeriti pravilno postizanje ključne etape ili ciljne vrijednosti;*
- *koja je polazna vrijednost (početna točka) i koja je razina ili konkretna točka koju treba dosegnuti;*
- *do kada će navedeno biti dosegnuto;*
- *tko će i koja institucija biti zaduženi za provedbu, mjerenje i izvyješćivanje.*

Tablica s ključnim etapama, ciljnim vrijednostima i vremenskim okvirom za mjere privremene izravne potpore dohotku (predložak je naveden u nastavku):

Redni broj	Mjera	Ključna etapa ili ciljna vrijednost	Naziv ključne etape/ciljne vrijednosti	Kvalitativni i pokazatelji (ključne etape)	Kvantitativni pokazatelji (ciljne vrijednosti)			Vremenski okvir za postizanje		Opis svake ključne etape i ciljne vrijednosti
					Jedinica mjere	Polazna vrijednost	Cilj	Tromjesečje	Godina	

iv. Obrazloženje mjera

Obrazloženje potrebe za privremenom izravnom potporom dohotku na temelju kriterija utvrđenih u članku 6. stavku 1. i članku 8. stavku 2.:

- *kvantitativna procjena i kvalitativno objašnjenje načina na koji će se mjerama iz plana smanjiti energetska siromaštvo i siromaštvo u pogledu prijevoza te ranjivost kućanstava i korisnika usluga prijevoza zbog povećanja cijena goriva za cestovni promet i grijanje;*
- *obrazloženje predloženog vremenskog okvira za smanjenje privremene izravne potpore dohotku i uvjeta kada se ona više ne primjenjuje;*
- *opis načina na koji su na skupine primatelja privremene izravne potpore dohotku također usmjerene strukturne mjere i ulaganja za njihov djelotvoran izlazak iz energetske siromaštva i siromaštva u pogledu prijevoza te opis načina na koji se privremenom izravnom potporom dohotku nadopunjuju strukturne mjere i ulaganja za potporu ranjivim kućanstvima i ranjivim korisnicima usluga prijevoza.*

v. Troškovi mjera

Informacije o procijenjenim ukupnim troškovima komponente, potkrijepljene odgovarajućim obrazloženjem, uključujući:

- *korištenu metodologiju, donesene temeljne pretpostavke i obrazloženje tih pretpostavki;*
- *usporedne podatke o troškovima za stvarne troškove, ako su u prošlosti provedene slične mjere potpore;*
- *informacije o tome koje je financiranje iz drugih instrumenata Unije predviđeno ili bi se moglo predvidjeti u vezi s istom potporom;*
- *odgovarajuće detaljno obrazloženje vjerodostojnosti i opravdanosti procijenjenih troškova, uključujući sve upotrijebljene podatke ili dokaze priložene planu.*

vi. Obrazloženje za subjekte koji ostvaruju korist koji nisu ranjiva kućanstva ni ranjivi korisnici usluga prijevoza (ako je primjenjivo)

Ako se potpora iz Fonda pruža putem javnih ili privatnih subjekata koji nisu ranjiva kućanstva ni ranjivi korisnici usluga prijevoza, objašnjenje o tome koju će vrstu mjera ti subjekti provesti i načina na koji će te mjere u konačnici koristiti ranjivim kućanstvima i ranjivim korisnicima usluga prijevoza.

Ako se potpora iz Fonda pruža putem financijskih posrednika, opis mjera koje država članica namjerava donijeti kako bi osigurala da financijski posrednici prenesu cjelokupnu korist na krajnje primatelje.

vii. Procijenjeni trošak plana za komponentu privremene izravne potpore dohotku

Ispunjavanje tablice o procijenjenim troškovima potpore uključene u komponentu (predložak je naveden u nastavku):

Redni broj	Vrsta potpore	Relevantno razdoblje		Procijenjeni troškovi za koje se traži financiranje iz Fonda							
				Ukupno zatraženo	Ako je dostupno: podjela po godinama						
		Od (datum)	Do (datum)	Iznos (u milijunima EUR)	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	2031.	2032.

viii. Scenarij u slučaju kasnijeg početka rada sustava trgovanja emisijama

Opis i kvantifikacija potrebnih prilagodbi mjera, ulaganja, ključnih etapa, ciljnih vrijednosti, iznosa nacionalnog doprinosa i svih drugih relevantnih elemenata plana koji proizlaze iz odgode početka rada sustava trgovanja emisijama uspostavljenog na temelju poglavlja IV.a Direktive 2003/87/EZ u skladu s člankom 30.k te direktive.

Zasebna verzija okvira za sažetak, tablice o ključnim etapama, ciljnim vrijednostima i vremenskom okviru te tablica s procijenjenim troškovima.

2.3. Tehnička pomoć

Opis djelovanja tehničke pomoći koja će biti uključena radi djelotvornog upravljanja mjerama i ulaganjima utvrđenima u planu i njihove provedbe, u skladu s člankom 8. stavkom 3., uključujući:

- *prirodu, vrstu i opseg djelovanja tehničke pomoći;*
- *procijenjeni trošak djelovanja tehničke pomoći.*

2.4. Prijenosi u programe s podijeljenim upravljanjem

Ako se sredstva namjeravaju prenijeti iz Fonda u fondove u okviru podijeljenog upravljanja na temelju članka 11. stavka 2., potrebno je navesti u koje će se programe ta sredstva prenijeti i prema kojem vremenskom okviru te navesti kako bi mjere i ulaganja koje treba provesti u okviru tih programa bili usklađeni s ciljevima iz članka 3., uključujući jesu li obuhvaćeni mjerama i ulaganjima utvrđenima u članku 8.

2.5. Procijenjeni ukupni troškovi plana

Procijenjeni ukupni troškovi plana, uključujući sve iznose stavljene na raspolaganje za dodatnu tehničku potporu na temelju članka 11. stavka 4. ove Uredbe, iznos novčanog doprinosa za potrebe odjeljka „države članice” na temelju relevantnih odredaba Uredbe (EU) 2021/523 i sve iznose stavljene na raspolaganje za dodatnu tehničku pomoć na temelju članka 8. stavka 3. ove Uredbe.

Navođenje nacionalnog doprinosa ukupnim troškovima svojeg plana, uključujući navođenje svih sredstava koja se namjeravaju prenijeti u Fond iz programâ s podijeljenim upravljanjem na temelju članka 11. stavka 1. ove Uredbe i svih sredstava koja se namjeravaju prenijeti iz Fonda u programe s podijeljenim upravljanjem na temelju članka 11. stavka 2. ove Uredbe.

Opis načina na koji su troškovi u skladu s načelom troškovne učinkovitosti i razmjerni očekivanom učinku plana.

Ispunjavanje tablice u kojoj su sažeti troškovi Fonda prema izvoru financiranja (predložak je naveden u nastavku):

<i>Ukupni troškovi socijalnog plana za klimatsku politiku</i>	<i>Polazni scenarij</i>	<i>U slučaju članka 30.k Direktive 2003/87/EZ</i>
<i>PROCIJENJENI UKUPNI TROŠKOVI PLANA,</i> <i>od čega</i>	<i>XXX EUR</i>	<i>XXX EUR</i>
<i>Pokriveno sredstvima iz Fonda</i>	<i>XXX EUR</i>	<i>XXX EUR</i>
<i>Nacionalni doprinos</i>	<i>XXX EUR</i>	<i>XXX EUR</i>
<i>Prijenosi iz programâ s podijeljenim upravljanjem</i>	<i>XXX EUR</i>	<i>XXX EUR</i>
<i>(Prijenosi u programe s podijeljenim upravljanjem)</i>	<i>-XXX EUR</i>	<i>-XXX EUR</i>

3. ANALIZA I OPĆI UČINAK

3.1. Definicije

Objašnjenje načina na koji se definicije energetske siromaštva i siromaštva u pogledu prijevoza trebaju primjenjivati na nacionalnoj razini.

3.2. Predviđeni učinak na ranjive skupine

Procjena vjerojatnih učinaka povećanja cijena zbog sustava trgovanja emisijama uspostavljenog na temelju poglavlja IV.a Direktive 2003/87/EZ na kućanstva, a posebno na učestalost energetske siromaštva i siromaštva u pogledu prijevoza, i na mikropoduzeća, što posebno uključuje procijenjeni broj i identifikaciju ranjivih kućanstava, ranjivih mikropoduzeća i ranjivih korisnika usluga prijevoza. Te se učinke mora analizirati na odgovarajućoj teritorijalnoj razini kako ju je utvrdila svaka država članica, uz uzimanje u obzir nacionalnih posebnosti i elemenata kao što su pristup javnom prijevozu i osnovnim uslugama te utvrđivanje najpogođenijih područja.

Opis metodologije upotrijebljene u procjenama, pri čemu se mora osigurati da se procjene izračunavaju uz dostatnu razinu regionalne raščlambe.

3.3. Predviđeni učinak planiranih mjera i ulaganja

Procjena predviđenih učinaka mjera i ulaganja planiranih u odjeljku 2. na emisije stakleničkih plinova, energetska siromaštvo i siromaštvo u pogledu prijevoza, u usporedbi s prethodno opisanom polaznom vrijednošću.

Opis metodologije upotrijebljene u procjenama.

Kvalitativne i kvantitativne tablice učinka plana (predložak je naveden u nastavku):

Komponenta	Opis očekivanih učinaka komponente na: (ocjena uključuje relevantne kvantitativne pokazatelje)				
	<i>Energetska učinkovitost</i>	<i>Obnova zgrada</i>	<i>Mobilnost i prijevoz s nultom i niskom stopom emisija</i>	<i>Smanjenje emisija stakleničkih plinova</i>	<i>Smanjenje broja ranjivih kućanstava i ranjivih korisnika usluga prijevoza (jedinica: kućanstva)</i>
<i>Ukupni plan</i>					
<i>Sektor zgrada</i>					
<i>Sektor cestovnog prometa</i>					

<i>Komponenta</i>	<i>Kvantifikacija učinka (ako je dostupno) tj. % razlike od politički neutralne polazne vrijednosti</i>					
	<i>Kratkoročno (3 godine unaprijed)</i>			<i>Srednjoročno (kraj plana)</i>		
	<i>Emisije stakleničkih plinova</i>	<i>Energetski siromašna kućanstva</i>	<i>Kućanstva pogođena siromaštvom u pogledu prijevoza</i>	<i>Emisije stakleničkih plinova</i>	<i>Broj energetski siromašnih kućanstava</i>	<i>Kućanstva pogođena siromaštvom u pogledu prijevoza</i>
<i>Ukupni plan</i>						
<i>Sektor zgrada</i>						
<i>Sektor cestovnog prometa</i>						

Kvalitativna i kvantitativna tablica o očekivanom učinku mjera privremene izravne potpore dohotku na smanjenje broja ranjivih kućanstava i ranjivih korisnika usluga prijevoza te energetski siromašnih kućanstava i kućanstava pogođenih siromaštvom u pogledu prijevoza (predložak je naveden u nastavku):

<i>Komponenta: izravna potpora dohotku</i>	
<i>Smanjenje broja ranjivih kućanstava i ranjivih korisnika usluga prijevoza</i>	<i>Opis očekivanih učinaka</i>
	<i>Procjena očekivanih učinaka; jedinica: kućanstva</i>
<i>Smanjenje broja energetski siromašnih kućanstava i kućanstava pogođenih siromaštvom u pogledu prijevoza</i>	<i>Opis očekivanih učinaka</i>
	<i>Procjena očekivanih učinaka; jedinica: kućanstva</i>

4. KOMPLEMENTARNOST, DODATNOST I PROVEDBA PLANA

Ovaj se dio odnosi na cijeli plan. Različiti kriteriji navedeni u nastavku moraju biti opravdani za plan u cjelini.

4.1. Praćenje i provedba plana

Objašnjenje načina na koji država članica namjerava provesti predložene mjere i ulaganja, s naglaskom na aranžmanima i vremenskim okvirom za praćenje i provedbu, uključujući, ako je to relevantno, mjere potrebne za osiguravanje usklađenosti s člankom 21.

4.2. Usklađenost s drugim inicijativama

Objašnjenje usklađenosti plana s uključenim informacijama i obvezama koje je država članica preuzela u okviru drugih relevantnih planova i fondova te međudjelovanja različitih planova u budućnosti, kako je utvrđeno u članku 6. stavku 3. i članku 16. stavku 3. točki (b) podtočki iii.

4.3. Komplementarnost financiranja

Informacije o postojećem ili planiranom financiranju mjera i ulaganja iz drugih Unijinih, međunarodnih, javnih ili, ako je to relevantno, privatnih izvora koji doprinose mjerama i ulaganjima utvrđenima u planu, uključujući informacije o privremenoj izravnoj potpori dohotku u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (c).

4.4. Dodatnost

Objašnjenje i obrazloženje načina na koji su nove ili postojeće mjere ili ulaganja dodatni i ne zamjenjuju ponavljajuće nacionalne proračunske rashode u skladu s člankom 13. stavkom 2., uključujući takvo objašnjenje i obrazloženje u pogledu mjera i ulaganja uključenih u plan u skladu s člankom 4. stavkom 5.

4.5. Zemljopisne posebnosti

Objašnjenje načina na koji su u planu uzete u obzir zemljopisne posebnosti, kao što su otoci, najudaljenije regije i područja, ruralna ili udaljena područja, manje dostupne periferije, planinska područja ili područja koja zaostaju.

4.6. Sprečavanje korupcije, prijevara i sukoba interesa

Sustav za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje korupcije, prijevara i sukoba interesa pri korištenju sredstava stavljenih na raspolaganje u okviru Fonda te aranžmani čiji je cilj izbjegavanje dvostrukog financiranja iz Fonda i drugih programa Unije u skladu s člankom 21. i Prilogom III., uključujući sredstva koja se pružaju putem javnih ili privatnih subjekata koji nisu ranjiva kućanstva, ranjiva mikropoduzeća ni ranjivi korisnici usluga prijevoza u skladu s člankom 9.

4.7. Informiranje, komunikacija i vidljivost

Usklađenost s odredbama iz članka 23. koje se odnose na javni pristup podacima, uz navođenje internetske stranice na kojoj će se podaci objaviti, kao i mjera informiranja, komunikacije i vidljivosti.

Opis planirane nacionalne komunikacijske strategije čiji je cilj osiguravanje osviještenosti javnosti o financiranju koje pruža Unija.

Izjave Komisije povodom donošenja Uredbe (EU) 2023/...*–Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju Socijalnog fonda za klimatsku politiku i izmjene Uredbe (EU) 2021/1060

Definicija energetskega siromaštva

U okviru pregovora koji se odnose na preinaku Direktive o energetskeg učinkovitosti Komisija namjerava predstaviti ciljanu izmjenu Uredbe o osnivanju Socijalnog fonda za klimatsku politiku kojom bi se ažurirala definicija energetskega siromaštva u skladu s dogovorom postignutim o definiciji energetskega siromaštva u preinaci Direktive o energetskeg učinkovitosti.

Zaštita proračuna Unije

U Međuinstitucijskom sporazumu od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava, u točkama od 30. do 33. od Komisije se zahtijeva da radi pristupa potrebnim podacima i njihove analize stavi na raspolaganje integrirani i interoperabilni sustav za informiranje i praćenje koji uključuje jedinstveni alat za rudarenje podataka i utvrđivanje razine rizika, a s ciljem da ga primjenjuju sve države članice. Nadalje, te tri institucije složile su se da će tijekom zakonodavnog postupka donošenja relevantnih temeljnih akata lojalno surađivati kako bi osigurale daljnje postupanje u vezi sa zaključcima Europskog vijeća iz srpnja 2020. u pogledu tog elementa.

Komisija smatra da dogovor koji su suzakonodavci postigli o upotrebi jedinstvenog alata za rudarenje podataka i prikupljanju i analizi podataka o stvarnim vlasnicima primatelja financijskih sredstava nije dovoljan za poboljšanje zaštite proračuna Unije od prijevara i nepravilnosti te za osiguravanje učinkovitih provjera sukoba interesa, nepravilnosti, dvostrukog financiranja i nezakonite zloupotrebe sredstava. Stoga se u pristupu koji su suzakonodavci dogovorili u Uredbi o osnivanju Socijalnog fonda za klimatsku politiku ne odražavaju na odgovarajući način željena ambicija i duh Međuinstitucijskog sporazuma.

Sustav unutarnje kontrole država članica

Komisija smatra da bi dogovor koji su suzakonodavci postigli u okviru „Priloga III. – Glavni zahtjevi za sustav kontrole države članice” Uredbi o osnivanju Socijalnog fonda za klimatsku politiku u pogledu mogućnosti država članica da imenuju više od jednog tijela kojemu se može povjeriti odgovornost za potpisivanje izjave o upravljanju uz zahtjeve za plaćanje mogao dovesti do neučinkovitosti i smanjenja odgovornosti te stvoriti nejasnoće u pogledu uloga nadležnih tijela.

* SL: molimo umetnuti referentni broj dokumenta u postupku 2021/0206(COD) i dodati pojedinosti o objavi.